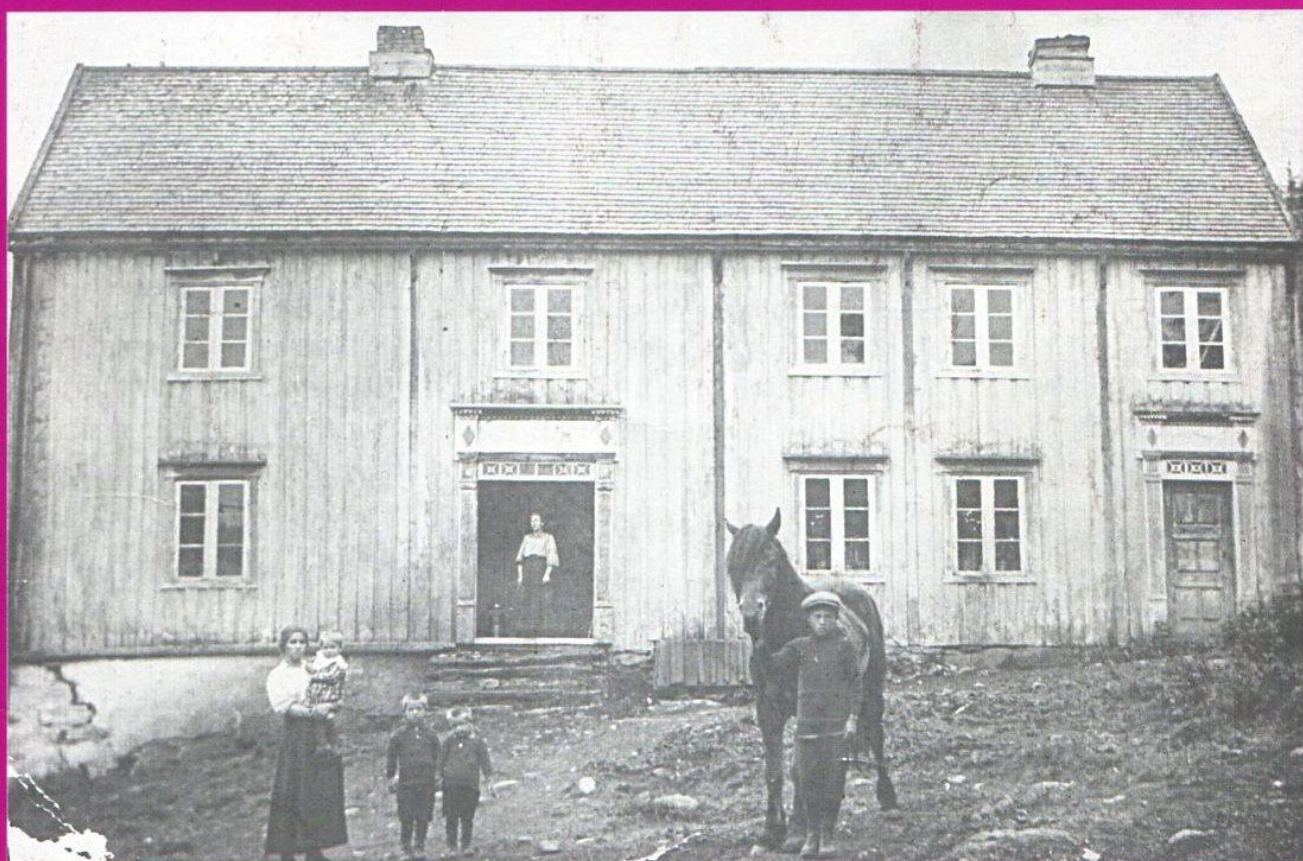

Klæbu Historielag

Årsskrift 1998

Styrets sammensetning 1998

Leder:	Lars Roan	Styremedlem:	Signy Gausen
Nestleder:	Eli Myhr	Varamedlem:	Ingrid Forseth
Sekretær:	Håvard Huseby	Varamedlem:	Marit Bjørklimark Grande
Kasserer:	John Lium	Varamedlem:	Kåre Gundersen

Hilsen fra styret

Historielaget som innarbeidet **kulturinstitusjon** i Klæbu har et viktig ansvar overfor bygdas innbyggere. Gjennom bl.a. målrettet arbeid og aktivt tilbud til lagets medlemmer, rettes søket lyset både på de positive og negative erfaringer historien gir oss.

Årsskriftet får oss til å ta del i de livsvilkår og daglige utfordringer en klæbygg opplever i vår nære og fjerne fortid.

De tilbud som Historielaget gir sine medlemmer skal i tillegg til fokuseringen på lokalhistorie, bidra til å ivareta og knytte sammen de daglige bånd som vi trenger i vårt hverdagsliv.

En kaffekopp og «lausprat» på et medlemsmøte, sammen med en felles opplevelse på en buss-tur, styrker våre nødvendige **vennskapsbånd**.

Den oppvoksende slekt skal ta del i de **livserfaringer** som Klæbu's innbyggere har opplevd i uminnelige tider.

Gamle historier om skole, hus og leik skal aldri bli kjedelig.

Mye kan interessere, enten man opplever første skoledag eller ny forelskelse.

I dette ligger det uante **utfordringer** for et historielag.

Kreativitet, god fantasi og en viss egeninnsats er derfor viktige stikkord for at laget skal kunne dra nytte av de historiske ressurser som finns i bygda.

Historiske ressurser ligger der, enten fysisk i form av gravhauger og stedsnavn, eller ved at dialektord og særegne tradisjoner taes vare på.

Klæbu historielag har her et ansvar slik at seinere generasjoner får ta del i vår daglige opplevelse.

Klæbu, november 1998.

Lars Roan
Leder

Redaksjonskomité:

Ingebjørg Forsberg, redaktør. Edvin Grendstadbakk, Hans Henrik Solheim, Eva Kjelstad, Marit Kleven.

Det finns mange gode beretter- og skrivertalenter i vår bygd. Noen av disse har vi lyktes og lokke fram i lyset i årets «Historieblad», til glede for våre lesere. Men vi vet at det finns flere som sitter inne med opplevelser og hendelser som burde komme på prent. Vi i redaksjonskomiteen oppfordrer dere til å ta kontakt med noen av oss.

Innhold:

- s. 2 Lars Roan: Hilsen fra styret.
- s. 4 Kart over deler av Klæbu
- s. 5 Astrid Lysgård: Minner om mine besteforeldre
- s. 6 Asbjørn Husby: Bjørklivollen
- s. 7 Karl Villmo: Minneord om en flue...
- s. 8 Per Sæther og Per Hagen: Martha Kristofferdatter i Husebytrøa
- s. 11 Konfirmanter i 1928
- s. 12 Reidar Forseth: Minner fra vår tid på Nesset
- s. 13 Husmanden i Sjøbygden: Kvinnfølka neppå lægesentret
- s. 15 Pensjonsordning anno 1897
- s. 16 Erling Bromseth: Dugnadsdag i Nessn-marka
- s. 17 Simen Tanemsmo: Elev ved Forseth skole fra 1916
- s. 19 Per Magne Dragsten: «Hyttebetraktninger»
- s. 21 Marit Kleven: Klæbygger med skyssproblemer
- s. 22 Hans Henrik Solheim: Steinkjerka i Vassfjellmarka
- s. 23 Regneoppgaver for 7.-klassinger i 1917
- s. 24 Ingebjørg Forsberg: Kostkailln og «Dittane»
- s. 25 Birgit Sveen: Konfirmant i Klæbu i 1922
- s. 26 Borghild Høiås: La'mogutten som ble klæbygg
- s. 28 Ole Svebakken: Olle (Olof) Käck, svensk klæbygg...
- s. 29 Ingebjørg Forsberg: Trefot-Lars
- s. 32 Lars Roan: Historiek sus

Forsidebilde:

Bjørklia Vestre omkring 1922. Ane Renå med barna Magli, Martin og Gunnar. Paul Renå med hesten og Ingeborg Renå på trappa. Den eldgamle stuggulånna brant ned i 1972. Nåværende eier av gården er Magnar Renå.

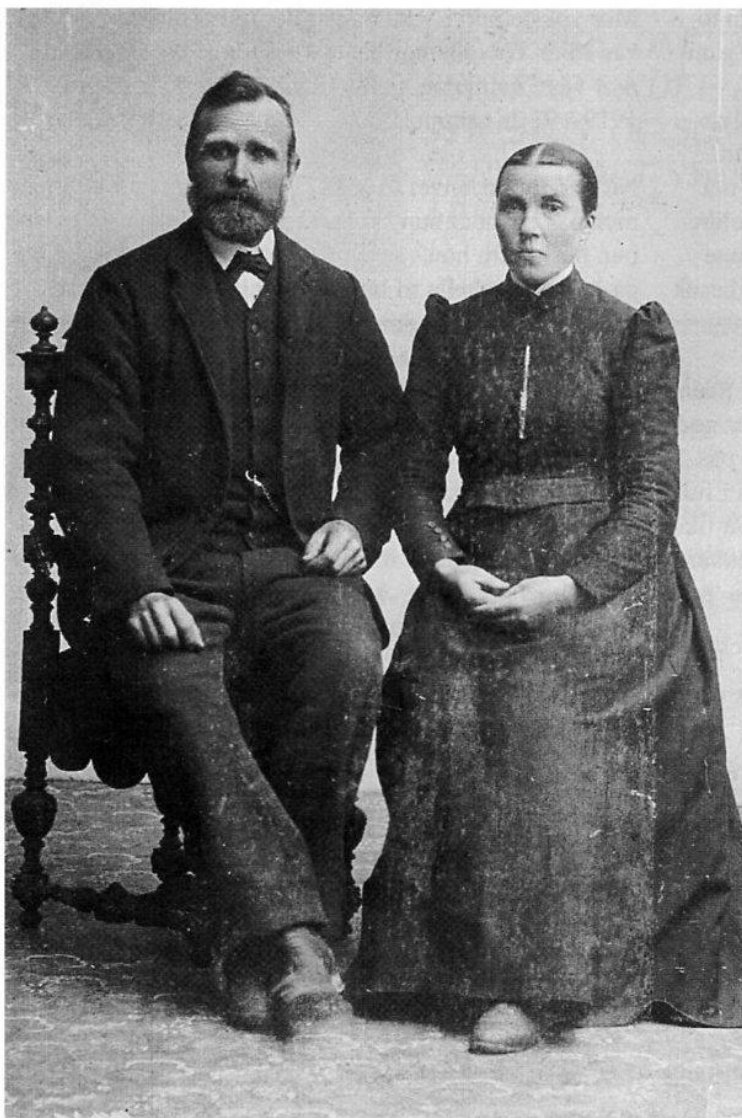
DA MANGE AV HISTORIEBLADETS
LESERE ER INNFLYTTERE, HAR VI I ÅR
LAGT INN KART OVER DELER AV KLÆBU
SLIK AT DET SKAL BLI LETTERE Å STED-
FESTE DE PlassER SOM ER NEVNT.

EN STOR TAKK TIL VÅRE ANNONSØRER
GOD JUL OG GODT NYTTÅR!

MINNER OM MINE BESTEFORELDRE NILS OG BERIT VOLDMO

Av Astrid Lysgård

Nils Voldmo var født i Meldal i 1847 og Berit i Horg i 1851. De giftet seg og bodde de første årene sammen med bestefars foreldre. Der fikk de også sitt første barn, datteren Oline i 1873.

Skjevo
Hjondhjem.

Berit og Nils Voldmo f. 1851 og 1847.

Siden fikk bestefar arbeid i Stor-Elvdal og de flyttet dit. Der ble deres andre og tredje barn født, Enetta i 1873 og Berit i 1879. I 1880 hadde bestefar fått arbeid som tømmerfogd hos Huitfeldt, og de flyttet til Hyttefossen i Klæbu. De var også så heldige å få husrom i en av arbeiderboligene som hørte til sagbruket. De fikk to små rom og syntes det var bra. Et bur fikk de også leie, og der begynte bestemor med handel. Hun solgte byggmel, gryn og salt, og konene kom med sine hjemmesydde poser av grovt lerret og fikk varene sine i. Posene vasket de og brukte dem så lenge de var hele.

Høsten 1881 kom sønnen Lars til verden. Nu hadde de fire barn, og det ble trangt om plassen med bare to rom. Så ble bestemors mor syk. Hun bodde alene i Horg og måtte derfor få komme til Hyttefossen. Mine besteforeldre måtte da ta på en dør fra kjøkkenet og panele av ett lite rom fra gammelstua som var et vaskerom med grue. Rommet fikk bare et 1/2 vindu, men det ble plass til seng og et bord. Det ble oldemors soverom i flere år.

Nu var de tre voksne og fire barn. I 1884 fødtes Ole. Det blev mye å gjøre for bestemor, men oldemor ble til stor hjelp. Hun kardet og spant, for det vilde være mye garn til ulltrøyer og strømper til så mange.

Årene gikk og i 1886 kom Bernhard til verden og tre år etterpå fødtes Nils. Nu var det sju barn å passe på. Det verste for bestemor var angsten og redselen for fossen og elva like ved husene. I vårflommen durte det fælt så hun var stadig redd for sikkerheten til ungene.

Bestefar hadde lenge snakket om å kjøpe seg en stue med litt jord til. Og den drømmen ble

til virkelighet. Knut Vuttudal hadde bygd seg en stue ved Hyttefossen, og nu ville han selge den. Bestefar kjøpte stedet og de kalte det for Voldmo. Jeg vet ikke sikkert når dette var, men min mor er født på Voldmo så det må ha vært i 1890-1891.

På Voldmo ble det mye mer rom, fire i alt. Bestefar bygde også på huset med ett rom og loft på nordsiden. De fikk omsider kjøpt seg ei ku og noen sauer, men det ble lite fôr til dyrene. Derfor leide de Vika ved Selbusjøen.

Vika hadde ligget øde lenge, men det sto en brukbar stue og et fjøs der og det var bra med gras. Bestemor tok med seg de fire guttene sine, den minste var da to år, og flytta opp i Vika om sommeren. Jentene og gammel-Berit, som oldemor kaltes, var igjen heime. Bestemor var alene i Vika med barna hele uken. Hun brukte aldri å låse døra. En augustkveld våknet hun med at en mann sto ved senga hennes og sa; «Du må ikke bli redd, Berit, det er bare meg». Det var en eldre mann fra andre siden av sjøen. Han kunne ikke finne stien ned til båten i mørket. Så Enetta som var på besøk i Vika, fulgte med ham ned.

Bestemor trivdes i Vika og fortalte gjerne om den tiden, selv om livet der ikke var en dans på roser. Det var godt med beite rundt omkring, og de to største guttene passet kua om dagene. Men en dag kom sauene heim i full fart. De hadde blitt skremt og var redde for noe. Så fikk bestemor se at den ene var stygt revet i buken. Det var bare ett å gjøre for henne, - det var å slakte sauen.

I Vika manglet det meste. De hadde ikke lesestoff, bare en salmebok. Bestemor hadde et ur som hun trakk opp ved hjelp av en nøkkel. Men det hendte at det stoppet av og til. Derfor hadde hun laget ei ripe i vindus-

karmen, der skyggen av sola kom kl. 12. Og åsen der sola sto da, kalte de Middagsåsen.

En lørdag på sensommeren 1891 skulle det nesten gå galt. Det så ut til å bli tordenvær, og øverst på Vikabørja hadde de to sletter med tørt høy. Bestemor tenkte hun måtte berge høyet før regnet kom, så hun tok med seg et tau og gikk avgårde. Vikabørja er bratt og tung å gå, og bestemor var dessuten seks måneder på vei med vår mor. Hun måtte gå syv vendinger og bære ned høyet på ryggen. Men da bestefar kom heim til helga lå bestemor til sengs ferdig og utmattet. Den 8. november fødte hun min mor, Kristine.

Mor vokste opp i Vika og var der hver sommer til hun var 16 år. Da oldemor ble syk og sengeliggende måtte mor være heime og hjelpe til. Oldemor døde i april 1919 - 92 år gammel.

Nu er det blitt bilvei til Vika. En sommerdag tok vi mor med oss dit så at hun skulle få se igjen de kjære stedene hun husket fra hun var barn. «Lekestua» var en sten ute på jordet. Dørhella til huset grov hun fram. Den var grodd over med 10 cm. mose. Bestefar hadde en gang funnet den borte i Karlsruøfta. Dørhella var ganske stor, så det må ha vært tungt å få den heim og på plass.

Alle som vokste opp og tilbragte somrene i Vika ble så glad i stedet. Og hver gang de kom sammen på sine eldre dager mintes de den gode barndomstiden der. Vikastuggu ble revet for lenge siden, og det står nå bare rester igjen av fjøset. Men nypebuskene og reinfanen som mor plantet blomstrer enda.

Nu er alle borte. Bestefar døde den 6. desember 1923 og bestemor den 4. juni 1936. Men minnene lever.

BJØRKLIVOLLEN

Tillegg til artikkelen som sto i forrige historieblad om setervoller i Brungmarka

Av Asbjørn Husby

Denne setervollen ligger på østre side av Donøyelva i samme høyde som Teigvollen, ca. 200 meter lenger nord.

Husene er forlengst råtnet ned, men en kan fremdeles se noen stokker som ligger igjen der husene sto. Setervollen er skiltet med Historielagets skilt.

Bjørklia har fra gammelt av i tillegg til seter også slåtteretter i Brungmarka. I besiktighetsforretning fra 1787 går det fram at Nils Nilsen hadde slettene Revklomyra, Steinsletten og slette ved Øyene ved Donøyelva. Denne retten til sletter er tinglyst den 31. mars 1787.

«MINNEORD OM EN FLUE...»

Karl Villmo, f. 1893, gjorde sin verneplikt i Hegra år 1916. Der ble han rammet av skarlagensfeber, som på den tiden var en fryktet sykdom. Karl ble innlagt på Levanger sykehus der han fikk et lengre opphold i karantene. Hvordan soldat Villmo taklet dette fins å lese i et dikt som hans etterkommere tok vare på.

MINNEORD OM EN FLUE SOM VAR MITT ENESTE SELSKAP UNDER ET OPPHOLD PÅ LEVANGER SYKEHUS, OG SOM BLE DREPT AV EN MILJØ-VERNSINDET SYKEPLEIERSKE I MARS MÅNED I ÅRET 1916.

*Farvel min kjære flue, - så har du vandret bort
og fred for dine trette lemmer fundet.
Hav takk for alt det gode som du for meg har gjort
for trofast du meg vokter mens jeg blundet.
Du spiste av mitt sukker og av mitt smørrebrød.
Jeg fatter ei til fulde at du nå skal ligge død,
at dine siste timer er utrundet.*

*Det hendte meg så ofte når jeg var litt tung i sind
en trøst jeg leste i ditt mørke øye.
Du satt og nikket til meg med et lite smil på kind.
I tankene jeg mindes deg så nøye.
Nå har den helt forstummet din sarte vingesus
som skapte liv og hygge på Levanger sykehus.
Jeg tårene bekjemper kun med møye.*

*Så har du sikkert havnet, og kan hvile dine ben,
på Paradisets søte sukkerbiter.
Jeg synes som jeg ser deg som en liten engel ren
et steds der oppi hurraen du sitter.
Og dine vinger skinner som silke og som gull.
Her slutter jeg. Jeg dikter ikke mere tøys og tull.
Og tiden den seg langsomt fremmad sliter.*

MARTHA KRISTOFFERDATTER I HUSBYTRØA

Av Per Sæther og Per Hagen.

Hennes far var Kristoffer Johnsen (1828-62), husmann på Holten, og hennes mor var Julie Bertine Eriksdatter Hegvig (1828-1909) født i Trondheim. Julie ble tidlig enke da Kristoffer Johnsen døde bare 34 år gammel. Julie satt da igjen med fire små barn som alle ble satt bort, - som vanlig når det gjaldt fattigfolk. Martha Kristoffersdatter som den yngste i søskenflokket, var født 17. juli 1859, hennes bror Johan Edvard var født i 1850, hennes søster Anna i 1852 og Gjertrud i 1856.

Martha var 20 år da hun kom til Øvre Eidstu som tjenestetaus. Om husbonden der forteller «Klæbuboka»: «Sivert Pedersen (1852-1902) - også han var fæl til å drikke og skarp i kjeften. Han drukna i fylla i Byelva...».

Det var ikke lett for en ung jente å komme til en slik husbond. Klæbuboka beretter videre om Sivert Pedersen: «Sivert hadde en uekte son, Klaus, født 22. juli 1880. Han var ein sjeldan sjarmerande og harmonisk ungdom». Klaus var blant annet formann for ungdomslaget da det første lagshuset «Ljosheim» ble bygd. Klaus reiste til Amerika, Canada, i 1905 og slo seg opp der. Han var ansatt ved The Canadian Railroad System, og på grunn av en ulykke han hadde på sine gamle dager fikk han uførepensjon fra selskapet til han døde i 1949. Klaus Sivertsens mor var tjenestejenta Martha Kristoffersdatter.

Martha ble i 1884 gift med husmann og skredder Peder Pedersen Hagen (1859-1934). De flyttet da til Haugtrøa under Haugum hvor tre av deres barn ble født, Julie Berntine i 1884, Peder Kristoffer i 1889 og Berntine i 1893. Familien flyttet i 1895 til husmannsplassen Husbytrøa under Husby. Her ble Karl Alfred født i 1896 og Olav som var den yngste i familien, født i 1900. Karl døde dessverre i 1909 av tuberkulose. Ifølge min far Peder Kristoffer Hagen fikk Martha et nervesjokk da Karl døde, og etter dette ble forholdet mellom Martha og ektemannen Peder meget vanskelig. I Husbytrøa ble Martha værende resten av sitt liv.

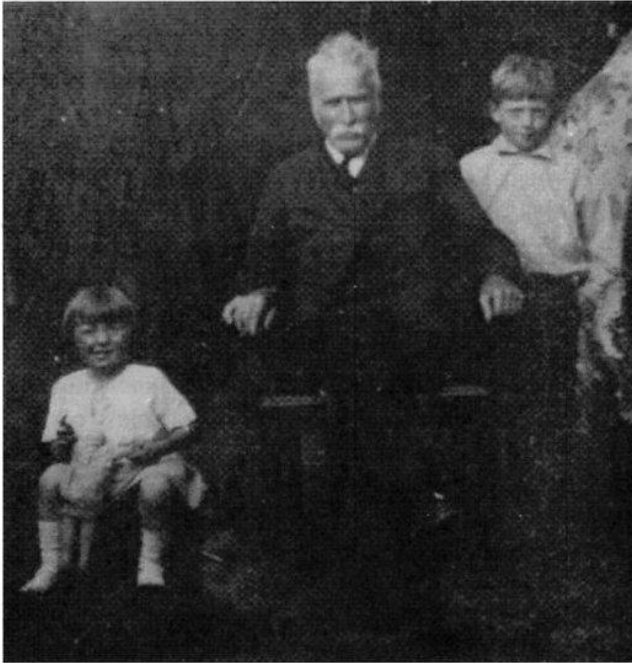
Marthas eldste datter Julie ble gift med Johan Olsen

Sæther (1882-1969). Hans far Ole Jonsen kom fra Ustigaren Seter i Selbu og hans mor Guri Jonsdatter fra Brattlien, også i Selbu. Ole Jonsen Seter var høvel- og klyvsagmester ved Huitfeldst sag på Hyttfossen. Julie og Johan fikk to barn, Gudrun Johanne Sæther (1909-1992) og Per Olav Sæther født 2. desember 1912. Dessverre døde Julie av barsel feber i 1914 bare 29 år gammel.

Husbytrøa.

Per Sæther beretter følgende:
Til Husbytrøa kom jeg da jeg var 1 1/2 år gammel og vokste opp der sammen med mormor Martha. Ekteskapet mellom Martha og «Per Skredder» gikk i stykker etter tretti års samliv i slit og fattigdom, men også med fem særdeles vellykkede barn. Et brutt ekteskap mellom fattigfolk var så sjelden på den tiden at det ble betraktet som både synd og skam. Barna gjorde seg vondt av det og la nok hovedskylda på Martha. Jeg hørte ellers ingen som snakket om dette i mitt pãhør.

Peder «skredder» med barnebarna Jorunn og Per Hagen.

Det var god trening i livets skole å vokse opp på et småbruk på den tid. Ti mål dyrket jord og en skogteig var nødtørfdig grunnlag for ei ku, noen sauer og geiter samt noen høner «frittgående» såfremt det var mulig - og ellers oppvagla på en staur i en krok i fjøset. Det var fullt ut «økologisk» jordbruk etter beste oppskrift i dag. Hest måtte en være sjøl så langt kreftene rakk, men hjelp av ekte hest var nødvendig periodevis til pløying, harving, til å slå graset og til å få høy i hus. Hesteeierne var alltid villig til å hjelpe og jeg tror de aldri tok betaling. Men ved disse anledningene disket Martha opp med god bevertning og molter med fløte var alltid fast dessert. Det var forresten en liten innhegna hage i Husbytrøa, med rips-, stikkelsbær- og solbærbusker. Noe slikt fantes ikke på noen av de andre småbrukene etter det jeg kan huske. Familien i Husbytrøa lå antakelig noe i forkant av utviklingen. Jeg vil forsøke å tegne et bilde av mormor Martha, hun står nokså klart for meg ennå etter de mange år som er gått.

Hun var liten og lett og rask på foten. Det var uvanlige krefter i den magre kroppen. Hun er et av de mest uredde mennesker jeg har kjent. Jeg kan ikke huske at hun noen gang uttrykte frykt for noe som helst og alle hendelsene tok hun med ro og fatning. Jeg husker for eksempel en gang jeg hadde vært uheldig med øksa under vedhogst oppe i skogen. Det var adskillig blod på klærne da jeg kom heim, men det var ingen oing og bære og trøste av den grunn. Det var bare å finne fram nødvendige filler og linne på såret. Martha tålte å se blod og hun visste at sår gror jo, og på guttonger gror det særlig godt.

I våre dager ser vi på TV kvinner i U-land med vedbørrer og vasskanner på hodet, og vi synes det er fælt at kvinner skal være lastedyr. Jeg har opplevd at Norge var et U-land i dette henseende. Vedforsyningen var et konstant problem, og Martha kom aldri fra skogen uten ei kvistbør. Vatn til folk og fe måtte fraktes med bøtter og vasstre. Skilnaden er at U-landskvinnene bærer børen på hodet, våre bestemødre på ryggen og skuldrene.

Fra barnsben av var Martha opplært og trent i naturalhusholdningens teknikker og metoder. Hun kunne behandle ulla fra den var på sauen til den ble strikkeplagg og vadmél. Hun kunne også behandle linet fra det stod på åkeren til tråden var ferdig. Lindyrkingen var det imidlertid slutt med før min tid. «Finere håndarbeid» som brodering, satte hun ikke høyt: Det måtte være skikkelig og nyttig arbeid. Hun lærte meg å tvinne vidjer og lage nesting, å flekke never og lage never-skrokk. Hun hadde godt håndlag til alt arbeid, og opp i høy alder var hun fremdeles en mester i å bøte og lappe, enda fingrene var blitt stive og «krøkt av mein», som det står i Hovden-sangen om «Handi hans far».

Martha med barnebarnet Kari Hagen Fjeldstad på Marthas 80-årsdag.

Det var nødvendig å spe på inntektene med arbeid borte, og det var alltid tungarbeid, i onnene, rundvask og lignende.

Før maskinene overtok var kornskjæring med skjurru vanlig kvinnsarbeid. En lang dag med denne redskapen tok på ryggen! Martha var fast reinholder og kaffekokk for ungdomslaget, først på gamle «Ljosheim» og noen år også på «Ljosheim II». Dette var nok den jobben hun likte best, forholdsvis godt betalt var den også. Lett arbeid var ikke å knegå og skure det trekvite golvet på gamle Ljosheim. Jeg husker hun mislikte at de skavet opp stearinlys og strødde utover golvet så danseføttene kunne gli lettere over de grove golvplankene.

Martha var et særstykke blant kjerringer ved at hun aldri smakte kaffe. Te var hennes drikk og «te for 30 øre» var fast post på lappen jeg fikk med til handelsmannen. De svære kobber-kaffekjelene på Ljosheim behandlet hun likevel med kyndighet. Dagen etter festene kom ofte plasskjerringene til Ljosheim og hentet kaffegrut. Den inneholdt brukbar kaffesmak og farge når den ble kokt opp på ny. Hverdagskaffen var vanligvis ikke sterk på den tiden!

Skytterlaget hadde bane på Stormyra ovenfor Husbytrøa, og Martha hadde kaffeservering der. Hun ble gjennom denne aktiviteten kjent med mange, ja jeg hadde inntrykk av at alle kjente Martha. Pratsom og interessert i folk var hun også. Veien over Ståggån fra hovedbygda til Sjøbygda gikk kloss forbi husveggen i Husbytrøa. Mange gjorde en stopp ved Husbytrøa, slo av en prat og fikk en sup av det kalde oppkommevatnet der før de tok fatt på den tunge marsjen over Ståggån.

Iblant kom det besøk av slektninger fra Trondheim. Jeg husker særlig godt en ung sjarmerende kar, Calmar Lund, som iblant besøkte «tante Martha». For meg var det stas når han kom. Han var med og lagte skihopp om vinteren og rettleide om fiske om sommeren. Calmar reiste til Amerika og ble borte der. Lykkelandet der vest oppfylt ikke drømmene til alle som søkte dit.

Martha med barnebarna Gudrun og Per Sæther.

Min søster Gudrun vokste opp hos fars foreldre i Trondheim, men hver sommer kom hun til Husbytrøa. For meg var dette noe jeg så fram til, men sørgelig når besøket var slutt.

Ble det tid til annet enn slit og strev?

- Jo, døgnet har mange timer når en nytter dem godt og der var hverken radio eller TV som stjal tid. Elektrisiteten var kommet til bygda, men på plassene var det oljelamper og vedkomfyr i hele min oppvekst. Telefon var det bare gårdene som hadde. For Martha var «Nidaros» - venstres dagsavis - like uunnværlig som det daglige brød. Det var ikke mange plassfolk som holdt seg med slik luksus. Hun vinglet ikke i politikken, venstre hadde i alle år hennes fulle støtte. (Hennes politiske overbevisning som venstrekvinne hadde sikkert påvirket min far, Peder Kristoffer, som også var venstremann hele sitt liv - PH).

Martha gikk aldri i kjerka, men på søndagene tok hun ofte fram ei andaktsbok og hadde en stille lesestund. Ferie var et ukjent begrep, men avkobling er nødvendig for sjelens og kroppens helse. For Martha var det turer i skog og mark som «ladet batteriene». Også disse turene hadde matnyttige siktemål. Formålet var bærsanking og fornemmelig moltene. Først var det rekognosering i nærtraktene for å finne «hvor bæra stod». Multa er jo en delikat og mystisk plante. Enkelte år står den i vestkanten av myra, andre år i øst eller sør, og så kan den være borte i flere år. Rekognoseringen var forberedelse til Brungmark-turene.

Mennesket trenger en drøm i sinnet gjennom grå hverdager. I våre dager ser vi fram til sydenturer og bading på solvarme strender. Jeg tror Martha så fram til Brungmark-turene på samme vis. «Det bli lett å pust og så lett å gå når'n kjæm bortom Selbusjøen», sa hun. Jeg var med på mange av disse turene som guttunge.

Marsjen over Ståggån kunne være tung, særlig tilbaketuren, dersom hullet hadde vært med i form av god bærfangst. Molter måtte ikke være lenge i blikkspann, da ble de svarte og fikk jernsmak. Den velsignede platen hørte ennå ei fjern framtid til. Nei, det var trekopper - daller - som var tingen. De hadde først ligget i vatn og blitt vasstrukne, tunge og tette. Med innhold tynget de godt på slutten av en lang tur. For å spare den lange veien til dammen ved Brøttem, fikk Martha alltid båt-skyss over sjøen til Vika. Ole Olsen Bjørklmark, godt kjent som finsnekker og skimaker, tok seg alltid tid til å være skysskar. Det var vanskelig å bestemme nøyaktig tid for returen, men avtalen var at Martha skulle hauke når hun kom på Bjørga før nedstigningen til sjøen. Martha hadde et sterkt og klart mål som bar over sjøen og varslet rorskaren.

Turen gikk til Sannavatnet, Olavatnet og Østringen og alltid med rast på Eidstuvollen. Tekjelen var alltid med og i bruk! - Her slutter Per Sæthers beretning.

Etter at Per Sæther på grunn av sin utdannelse måtte flytte fra Husbytrøa, fikk Martha problemer med å bo alene i Husbytrøa. Det er ikke til å unnså at hun med sin hjelpsomme innstilling og etterhvert med alderen noe uklare vurderingsemne ikke klarte å holde hjemmet intakt. Mange verdifulle ting forsvant fra Husbytrøa, særlig i krigsårene, da endel fremmede individer besøkte henne i vinnings hensikt.

Martha Kristoffersdatter endte sine siste år og dager på Strinda Sykehjem. Hun sovnet stille og rolig inn 12. september 1950 vel 91 år gammel. Hun var ferdig med livet en tid før hun døde og befant seg da i et tåkeland hinsides vondt og godt. Fred være med Martha Kristofferdatters minne!

Gammelt bilde fra Husbytrøa. Ca. 1915.

KLÆBU HISTORIELAG

takker Offset-Trykk Trondheim AS for alltid samme gode service i forbindelse med trykking av årsskriftet.

Redaksjonen.

KONFIRMANTER

FRA KLÆBU I 1928

Av Eva Kjelstad.

Kai Sørum, som var en av ungdommene som ble konfirmert for 70 år siden, forteller at de «gikk og leste for presten» i Herrstuggu.

Selve konfirmasjonen var den 7. oktober da det også var overhøring.

Kai erindrer seg at han hadde fått blådress, hvit skjorte med stiv krage og svart sløyfe til den dagen.

Etterpå ble det tatt gruppefoto fra kirketrappa.

- Dessverre har det ikke lyktes å finne noen som har bevart bildet.

Følgende ungdommer ble konfirmert i Klæbu kirke av sogneprest Anders Ferdinand Andersen Sunde den 7. oktober 1928:

Kristine Aspli
Gunvor Brøttem
Astrid Dragsten
Johanna Overvik
Klara Rønningen
Georg Storsve
Clemmet Tulluan
Ingvar Bernhard Østlyng

Gunnar Aunegrind
Martha Brøttemsmo
Laura Lund
Solveig Renaa
Ragna Hansine Sellesbakk
Kai Sørum
Trygve Windspoll

Minner fra vår tid på Nesset

Fortalt av Reidar Forseth

1958 kom med en snøvinter uten like. For oss som bodde i veiløst landskap, slik det var på Nesset på den tiden, kunne slike vintre bli problematiske. Vår eldste datter var skolepliktig. For henne ble det til å ta beina fatt ut til Teigen der skolebussen venta. Når snøen ble for dyp, måtte jeg spenne hesten for selbuslaen og kjøre henne.

Siste dagene på februar i 1958 kom med et voldsomt snøfall. En natt hadde det kommet ca. 100 cm i tillegg til det vi hadde. Det var minus 10 grader slik at snøen la seg løs og lett. Klara hadde vasket klær og hengt ut til tørk dagen i forveien. Av disse så vi ikke skimten. Bare toppene av staurene som klessnora var festet i stakk opp av snøen.

Vi var kjent med at folket i Dragstgrenda hadde avtale med Fellesslakteriet om leveranse av krøtter i disse dagene. Dyra skulle fraktes ut til slakteriets bil som skulle komme til Teigen. Med all nedbør som hadde kommet i løpet av de siste dagene, lå det nå bortimot 2 meter løssnø ute i marka. Så avtalen med slakteriet måtte nok dragstingene avlyse, mente vi.

En slik dag var det ikke snakk om at en liten unge kunne komme seg til skolen uten hjelp. Jeg fikk spenne

hesten for slaen og kjøre henne ut til skolebussen ved Teigen.

Det ble en tur utover det vanlige ut til Bjørkliia. Der kom Sigurd Gjølga ut og ba oss snu. Skolebussen var innstilt på grunn av gjensnødde veier. Men for å kunne snu måtte hesten utenfor veien, og der forsvant den opp til ryggen i snømassene.

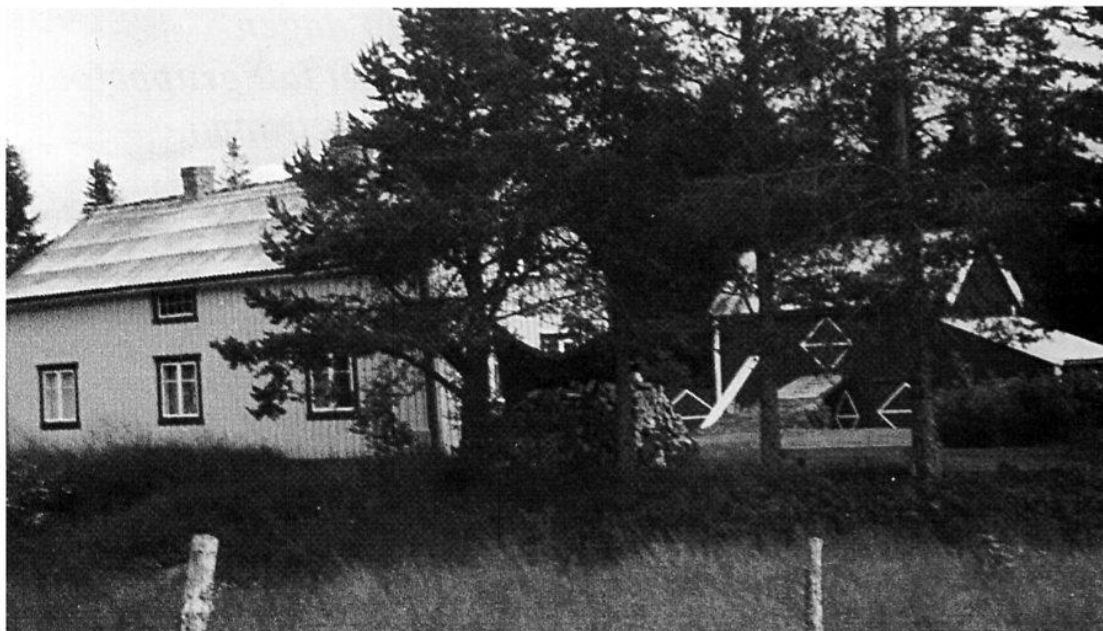
Men hvis vi på Nesset hadde trodd at dragstingene gikk beitt, så tok vi stygt feil. Frampå dagen kom en karavane med seks hester og alt hva grenda hadde av oppegående karer over marka og fram til oss. Først i rekka gikk veiviseren «Haldo post» på ski. Han hadde ei lang line rundt livet. Den var festa til grima på en løshest. Neste hest dro et par skakler etter seg. Nummer tre trakk en støtting, osv. Siden kom de med sleder alt ettersom veien ble mer farbar. På siste sleden satt noen av mannskapet.

Det var, tross slitet, en munter skare dragstinger som kom fram til Nesset. Klara kokte kaffe og våre naboer fra øst tok fram medbragt «kaku» og spikkekjøtt som de skar digre skiver av med tollekniv. Og «Inbrigt 'pi gara» forsikret at veien over Dragstmarka aldri hadde vært så jevn og fin noen gang før.

Men snøværet fortsatte. Til sist gikk Ingebrigt Dragsten ut på trappa, kikka opp mot himmelen og sa håpefullt: «Heinn må nå fill tå på å ja se snart no da.»

Og det ble oppholdsvær. Noen dager senere kom

dragstingene vandrende over marka med sine livdyr etter seg. Avtalen med Fellesslakteriet kunne overholdes.

Sommer på Nesheim som var vårt hjem i 12 år.

Kvinnfólka neppá lægesæntret

Av Husmanden i Sjøbygden

Husmanden i Sjøbygden.

Ætte at det der lægesæntret kom át bygden kainn 'n kvi sæ for å bli skrøpele og trøng på nå råde. For går du dit for å snakk med ein dokter så møte det fösst opp ein hop med kvinnfölk som græv og spør om aillt det som e. Og det gjekk vel an om dæm itj va så desperat nergåainn, ja beint ut skamlaus.

Foræssan e d'tj så sekkert at du træffe ti ein dokter heill når du kjæm dit. For lik rætt så kainn det sett e kvinnfölk bort i stola hass. Og de derrainn e slett itj nå likar. Són va det da ailler før i ti'n.

Men kleinheita som grassere ti kroppa át fölk no te

dags e heiller itj som før. Vart du krimfuill eill fekk innflæns før i ti'n så vesst du kelles du skuill gjørrá. Det va á lægg varm tælgklut på brøstet og knyt ei lortát heimbettehássa kreng harsen og kryp innpuinn feilln. Og ætte e døgn eill to va du lik frak att.

Men det va i deinn ti'n innflæns va innflæns. Einten kom a frá ni blankbygden eill så ha engkvainn frá Dragstgrejn a med sæ. Men i seinar ti'n ha d'tj gjort áv det med ná så sempelt. Nei, no lyt innflænsa importeras om det ska várrá ná slag. Husmanden kainn itj skjønn ainna einn at kinesern ha mátta snika sæ med ti EU dæm og, - á det førre aill ainner. For e d'tj Asiaten og Hongkong så e det Beijing dæm prakke på fólk her i lainne. Og slekt bit d'tj kortje tælgklut, lokkris eill kamferdráppaa pá.

Men frá det ein og át det ainner: E det ingen som kainn sætt-ti át de der førtjám neppá lægesæntret? Husmanden vart nødd te á gå dit i fjolhaust ætte at kinesern ha seinnt tå kleinheiten sinn át Sjøbygden. Føsst vart 'n krimfuill på vukkusvis og fekk vondt ti kvar ei sunnu. Det hjælt itj á bruk kortje kattskinn eill ná ainna. Sea sætt det sæ som ein bránná puinni brøstet.

Dinnder dan va det bærre kvinnfólk neppá det der lægesæntret. Ho som satt borti stola át doktera grov og fraggá om aillt det som va. Te sist spol a: «Hvor ofte går DE på klosettet?» - E det ná á spør om det, når 'n kjæm frá Mássáhauga, der det ailler ha verre e klosætt? Nei, pá Mássáhauga ha litjhuset státt atta fjøset i eininjen, så det der med á gå pá e klosætt ble mer sje'ln.

Men ho borti dokterstola ga sæ itj, så det va bærre á sei som det va at det kuinn gå pá vukkusvis. - «Men når var De pá klosettet sist da?» spol a. Og det va ænkelt á kom hau. For det va trivukku tossdan. Deinn dan va Husmanden neát ám Holte for á fá sæ ti ny sotkollo og fekk samtale lán klosætte der.

Men føsst mátt 'n bortát Dævlen for á fá sæ ti e par saltsille át vintra. For når kallinn kjæm så speike det pá vinnauám pá Mássáhauga, og da blir det orá á sjá når posten kjæm eill kerr det e te fólk som fær ætte veia. Men gnugge du ruta med ei saltsill så bærge det.

Dinnder dan spandert dæm kaffe pá butikka hos ám Dævle. Ja, kaffe og kaffe... det va náa bron styggheit som itj ha verre i nerheiten tå ei kaffekveinn. For det va itj grugg á sjá kortje ti koppa eill ti dinn der glas-kaffekjela hass. Og da sei det sæ sjøl at det má bli gæli med mággám át fólk. Sá Husmanden mátt spreng sist styttje bortát ám Holte for á kom sæ pá klosættet hass. - Nei, det bli langt milla kvar gánga Husmanden går pá

e klosætt, men det skjønne itj kvinnfólka neppá det der lægesæntret.

Mea Husmanden satt der pá rommet át doktera, så kom det inn e kvinnfólk te, á sa som de derrainn plá: «Ná skal vi ta av oss pá overkroppen...» Og Husmanden ha itj før vinne og lagt tu sæ skråa bortpá bordskainta, så ha førtja der stryкке med både storvæsta, fronellsskjortáinn og kattskinnnet. - Ska slekt várrá behøvele for á skriv ut e resæft pá ná Hoffmainnsdráppaa eill ná slekt? Og kvar gång Husmanden ha mátta gått dit att, så ha førtjáinn leksom sette der pal og veinnta: «Ná skal vi kle av oss...» Men du gjær ailler tru at de der kvinnfólka ne'ppá lægesæntre byinne á klæ tå sæ føsst, skjönt det e dæm som i eininjen kjæm med forslaget. Nei, de derrainn æg itj kortje ær eill skam.

Són va det ailler i deinn ti'n gammel-Brynin va dokter her i bygden. Og skjönt a søster Mæret gjekk i gálám og såg om fólk som va skrøpele, så haul du ailler snakk om at ho fór og reiv kleainn tå karrám. - Nei, det va my likar før.

VIL DU HA HISTORIE-BLAE GRATIS?

Det får du vesst du bli medlæm ti Historielaget. Á det koste itj stort; - átetit kroná for dæ som e einsle. Men e de to-eina eill fler så bli det hoinner kroná á betal.

Som medlæm bli du tå de føsstám som får lássá blae. For kvart ár pá november så sjer 'n Jon borti ner-Osa te at aill får blae ni postkassám sinn. Á du gjær itj tru at 'n tæ sæ så pass som en skjelling betalt for det! - Vesst du e medlæm, vil sei.

PENSJONSORDNING ANNO 1897

Utdrag fra et kårbreve

Jon Larsen, eier av gården Lilleugla, var født i 1825. Han og den 13 år eldre kona var barnløse. Da Jon ble enkemann, giftet han om seg og fikk en 31 år yngre kone. Også dette ekteskapet ser ut til å ha blitt barnløst.

I 1897 solgte han Lilleugla til Sivert Olsen Fosshode. Jon ble «Kaarmand» og i den forbindelse ble det opprettet et kårbreve som skulle

sikre selgerens alderdom. Dette var datidens pensjonsordning på gårdene. Den nye eieren skulle således forsørge selgeren på livstid.

Jon Larsen døde i 1909. Fire år tidligere hadde Sivert Olsen Fosshode solgt Lilleugla til Nikolai Ulstad som sikkert måtte overta forpliktelsene i nedenforstående avtale.

Utskrift av

pantebok nr. 21 (1895-1898) for Strinda og Selbu Sorenskriverembete, folio 330.

No 13. Kaarbreve

Som Kjøber af Gaarden Lilleuglen, Gaards No 11, Brugs No 1 i Klæbu Thinglag, forpligter jeg mig til at levere Sælgeren John Larsen Lilleuglen følgende Føderaad:

1. 4 - fire - Hektoliter Byg, 8 1/2 Hektoliter Havre aarlig af Gaardens bedste Strikorn. Kornet leveres i Løbet av Vinteren efterhaanden som Kaarmanden maatte ønske det.
2. 11 - elleve - Hektoliter Potetes aarlig bragt i Kjældereren om Høsten i rette Tid.
3. 3 - tre - Liter nysilt Melk daglig fra og med 4 Mai d.A.
4. 18 - atten Kilogram Smør aarlig i saadanne Kvanta, som Kaarmanden ønsker det, dog ikke mindre end 1 Kg ad Gangen. -
5. Af Kreature føder og røgter jeg for ham Vinter og Sommer 3 - tre - Faar med de af disse faldende Lam.
6. Til hver Julehøitid leveres ham 9 - ni - kilogram nyslaktet Mellemflesk og 9 - ni - Kilogram forsvarlig tør Mellemsei i betimelig Tid før Festen.
7. Til hver af de tre store Høitider leveres ham 9 - ni - Kilogram sigtet Rugmel i betimelig Tid.
8. Fornødent Agerland og Gjødtsel indrømmes ham, om han aarlig vil sætte 50 - femti - Liter Potetes.
9. Fornødent brugbart Brænde hjemkjøres og istykkerhugges af Gaardeieren.
10. Tørring, Formaling og Transport til og fra Kværnen af Kaarmandens Korn udføres af Gaardeieren, dog betaler Kaarmanden Mølleleien.
11. Til Husbekvemmelighed indrømmes Kaarmanden den nordre Stue med Loftet over, likesom han har Adgang til Kjøkken, Kjælder og Stabur saavidt hans Bekvemmelighed fordrer. Skulde Kaarmanden ønske at holde et Svin, skaffes ham Husrum dertil.
12. I Sygdomstilfælde indrømmes ham fri Skyds for Lægen, ligesaa fri Skyds til Kirken 6 Gange aarlig og til Trondhjem 4 Gange aarlig.
13. I Sygdomstilfælde og Aldersdomssvaghed er Kaarmanden berettiget til fri Røgt og Pleie af Gaardeieren.
14. I Tilfælde af Tvist angaaende Kaarydelseernes Kvantitet eller Kvalitet afgjøres Sagen af tvende uvillige Mænd; hvoraf hver af parterne vælger en.
15. Nærværende Føderaad tager sin Begyndelse fra 4 Mai d.A., og regnes Aaret for Kaarydelseerne fra den Dato, ligesom Kaaret bliver at prioritere næst efter Kr. 2800,00 - to Tusinde otte Hundrede Kroner til Klæbu Brandassuranceforening.
16. Naar Kaarmanden dør, bliver for hans Arvinger muligheds resterende aarlige Kaarydelser at fordele i Forhold til den Tid, som maatte være forløben af samme Aar, regnet fra 4 Mai.

Trondhjem 1 Juni 1897.
Sivert Faashode.

Til Vitterlighet:
Lars P. Forseth. Harald M. Hanssen.

Tinglyst 19. juni 1897.

Avlæst 6/3 1909 fol. 422.

DUGNADSDAG I NESSN-MARKA

Av Erling Bromseth.

Interesserte personer i Klæbu Historielag har i en tid arbeidet med å finne igjen den gamle veileia mellom Sjøbygda i Klæbu og Dragsten i Selbu. Ifølge et historisk sagn overnattet Kong Sverre og hans birkebeinere et sted langs denne ferdselsåra på 1100-tallet. I den senere tid var den på visse tider av året benyttet av postbudet i Dragsetgrenda, Haldor Dragsten. Dette er nærmere beskrevet i Klæbu Historielags årsskift 1996.

Dugnadsyttere på Nessn-marka den 29. juli. Bak kamera: Erling Bromseth.

For å komme igang med rydding av veileia mellom Skurrubekken i Ness'n-marka og Merkesbekken mellom Klæbu og Selbu var det oppfordret til interesserte om å møte til dugnad onsdag 29. juli 1998 klokka ti ved Nesset. Følgende personer møtte: Per Magne Dragsten, Svend Evensen, Bjørn Rønningen, Jan Egil Tillereggen, Ingrid og Asbjørn Husby samt Bjørg og Erling Bromseth. Initiativtaker og kjentkvinne, Ingebjørg Forsberg, var allerede på plass og orienterte om dagens oppgaver.

Opplegget var å starte ved Skurrubekken og følge den antatte leia fram til Merkesbekken, og derfra rydde oss tilbake mot utgangspunktet. Vel fremme ved Merkesbekken ble oppgavene fordelt. Per Magne, Jan Egil, Asbjørn og Bjørn stilte med motorsager. De ble nå sluppet løs på alt som sto i veien. Kjerr og kratt ble

effektivt kuttet ned, og kvistrike trær ble frisert. (Alt under øredøvende leven.) Dette skapte også arbeid til oss ubevæpnede. Kvister og kjerr ble fjernet og plassert godt utenfor stien. Etter en stund meldte behovet for mat seg, og rasteplass ble lagt på en liten knaus ved Gauphaugen.

Under matpausen ble det også foretatt litt rekognosering på jakt etter best mulig trasevalg. Det ble da funnet spor som styrket

oss i troen på at vi var på rett vei. Enkelte strekninger var ganske tett igjengrodd av løvtrær og kratt, nedfallstrær var det også en del av. Dette var jo ønsketerrang for «motorsagbanden». Løvtrær med en viss størrelse ble kappet opp til klopper og lagt på plass der det var nødvendig. Større nedfallsgraner ble omgjort til fine hvilebenker.

Denne delen av traseen (ca. 1,6 kilometer) ble vel ikke helt ferdigryddet, men grovryddinga ble for det meste unnagjort. Noe etterarbeid står nok igjen. Det gjelder også merking/skilting av traseen. Dette lovet Jan Egil Tillereggen at han kunne ta ansvaret for, da med god hjelp av Ingebjørg Forsberg. Som konklusjon var alle enige om at det hadde vært en vellykket dugnadsdag.

Senere er også stien fra Skurrubekken, over Kongsli'n og fram til Nesset igjenfunnet og ryddet.

Elev ved Forseth skole fra 1916

Av Simen Tanemsmo

Jeg ble født 1909 og begynte som sjuåring på skolen i 1916. Ettersom vi bodde på Tanemskleiva så var ikke skoleveien så avskrekkende lang, jamført med mange andres. Men en må også regne med læreren og arbeidsveien hans. Karl Ulstad, som var læreren vår, bodde på Torven og måtte ta seg frem den lange veien 6 dager i uka.

Så lenge elva var isfri fulgte han den gamle klokkeveien over Torvmarka og ned mot Hjøllilandet, rodde over elva og gikk siden til skolestua i Forsethdalen. Vinters tid brukte han skiene og skrådde elva ved Tullbekken. Men mange ganger hverken bar eller brast isen. Da måtte han ty til hesten og benytte seg av den betydelig lengre veien over Tanemsbrua.

Skolestua i Forsethdalen hadde bare ett rom, men gjennom at vi gikk på skolen bare hver annen dag så holdt det. «Nerklassen» som besto av 1.-3. årskull ene dagen og «øverklassen» som utgjorde 4.-7. klasse, neste dag.

Jo Hallan, f. 1862, var pedell og sørget for at veden ble hogd, båret inn og satt fyr på i ovnen. På en krakk eller et bord i ene hjørnet sto ei zinkbøtte med vatn som Jo hentet fra et oppkomme bak uthuset. Vassøstra hang på en krok på veggen og ble benyttet av oss alle. For uten snømåking om vinteren så skjøttet Jo også renholdet av

skolestua. Klasserommet sopte han med lime hver dag, men på lørdagene vasket han. I ettertid har jeg ofte tenkt på vassbøtta som sto der i støvskytene. Men slikt var det ingen som reagerte på den gangen.

Ulstad var en streng, men flink og grei lærer som aldri gjorde forskjell på oss elever eller behandlet oss urettferdig. Alle likte ham samtidig som han var høyt respektert. De viktigste fagene var regning, bibelhistorie, norgeshistorie, geografi, diktat og stilskriving. Iblant hadde vi «gjenfortelling». D.v.s. at Ulstad leste et stykke som vi skulle gjengi skriftlig dagen etter. Det hendte nok at vi fusket litt den gangen også. Ivar Bostad, som var min benkkamerat, var meget skoleflink. Var det noe vrient spørsmål så var det bare å spørre ham. Særskilt når det gjaldt regning gikk det fjusklapper fra benk til benk. Men når Ulstad oppdaget noe slikt, ble vi kommandert fram til stentavla som hang på et stativ framme ved katetret. Så det hendte nok at han delte ut et rapp over fingrene med linjalen når en synder ble avslørt.

Skoledagene var lange. Vi startet kl. 08.00 og jeg tror vi holdt på til i firetida på ettermiddagen. Alle skoledager både startet og sluttet med at vi sang en salme. Etter hver time var det korte friminutt, men midt på dagen var det «langfriminutt». Hvor langt dette var, varierte vel noe. Lærer Ulstad var ofte plaget av hodepine og følte seg slitt. Så i «langfriminuttene» passet

Den 9. mars i 1923 hadde Forseth skole friluftsdag i Målsjøen. Som leseren kan se så var vi ca. 50 elever. Lærer Karl Ulstad tok bildet.

han på å hvile. Da la han først en haug med bøker på gulvet, rullet så sammen trøya til pute og la seg. Vi gutter benyttet sjansen til å løpe ned til Tullbekken og fiske mens jentene holdt oppsikt med lærerens tilstand og sa ifra når han våknet.

På vinteren hoppet vi på ski i bakken nedenfor Forseth. Rett overfor der Ramlo har sitt grustak i dag. Der laget vi «spretthopp» slik at vi fløy over veien og landet på andre sida. Trafikken på den tiden rørte seg jo bare om en og annen hestskyss så det var ingen fare for ulykker av den grunn. Ellers laget vi «fotrenn» i snøhaugen bak skolen. Vi tråkket først opp renna og slo i vatn som fikk speike. Siden var det full fart på bare skosålene. Å hoppe over Litj-Tullbekken når den var på det strieste, var også en spennende sport i friminuttene. En gang da Johan Sjølbakken og jeg hoppet samtidig, bar det seg ikke bedre enn at vi tørnet ihop halvveis og jeg datt i bekken. Da sendte Ulstad meg heim for dagen.

Litt mobbing og erting var det nok også på den tiden. Læreren spurte meg en gang om jeg likte grøt, og jeg svarte at «æ like aill slags graut, æ». Men da var en av

de andre guttene straks frempå og sa: «Du like vel gris-graut å, du da».

Klærne for oss gutter besto av kortbukser, trøye og pluggasko. Først ved konfirmasjonen fikk jeg sidbukse.

I 1923 ble jeg innskrevet som konfirmant hos presten Riiser, men han flyttet straks etterpå. En kapellan Rossås fra Tiller tok da over undervisningen. Rossås hadde en hest som han kom kjørende med over Nidengskalet og til Herrstuggu i Klæbu. Etter hvert fikk vi klart for oss at hester var prestens store lidenskap. Så det vi ikke lærte oss av bibelkunnskap, det lærte vi om hester.

Konfirmasjonsdagen kjørte vi til kirka med lånt hest. Foruten sidbukse hadde jeg fått vest med urlomme på, hvit skjorte med stiv løssnipp, slips og hatt. Av far fikk jeg lommeur med kjede til å klype fast i knappullet på vesten. Så det var litt av en kar som fikk presthanda på hodet i Klæbu kirke i 1923.

Simen Tanemsmo i sin hobbyvirksomhet.

«HYTTEBETRAKTNINGER» PÅ KVERNODDEN FOR 62 ÅR SIDEN

Av Per Magne Dragsten.

Kvernodden gårdsnummer 34, bruksnummer 4 ligger på sørsiden av Selbusjøen, cirka to kilometer nordost for Teigen, rett over for Nesset. I min oppvekst var jeg ofte med min bestefar Peder Just Dragsten til «Kvernodden» for å bade. Jeg husker godt den lille koselige hytta som lå der, og den litt spesielle sandstranda med de flate flyndresteinene. Alt dette gjorde stort inntrykk på meg. I 1995 ordnet det seg slik at jeg fikk leie «Kvernodden» på åremål av nåværende eier Egil Eilertsen fra Trondheim, mot at jeg satte den istand. - Hytta hadde da vært forlatt i 25 år. Under restaureringen fant jeg en hyttebok fra 1936 med denne litt spesielle historien:

«Hyttebetraktninger:

Ja, hytta skal være slik når en går o.s.v. Det er en ufravikelig regel. Det er lettere for den som opholder sig der å gjøre istand enn for den nyankomne. Det heter så vakert at nordmennene er den fremste campingnasjon i verden, - men det mangler dessverre enno meget på at vi kan bære stemplet: Nasjonen med den mest fullkomne markakultur. - Men fra alvår til spøk.

Da undertegnede en vakker høstdag med mine påslåere inntok Kvernodden med tilliggende herligheter, var vi ingenlunde de første mennesker på Mars. Hytta blev nemlig i sommer straks efter opførelsen benyttet av ingeniør Berg og frue. Vi var dog de første som for alvår og for en lengre tid skulde prisgi våre jordiske hylstre innenfor disse vegger og under dette tak. Dette blev derfor feiret som sig hør og bør med dram. Dog vil jeg her innskytte den bemerkning at vi ingenlunde har ansvaret for et eventuelt overvettes antall tomflasker som mulig måtte forefinnes her oppe. Muligens skyldes

Hytta på Kvernodden der Fredrik von der Lippe skrev sine «betraktninger».

dette andre, muligens har det vært olje på de. Tomflasker kan forresten også senkes i sjøen, hvilket må regnes som en enestående listig måte å bli sådanne kvitt. Dertil er det en meget fornøielig forestilling idet de klukker og ler på en meget munter måte idet de forlater overflaten, og begir seg til de store dybder. En liten sang til hvert «offer» hever ceremonien til sublim høider. - Apropos tom-

flasker, kom jeg i den forbindelse til å minnes gressenkemannen som svarte sin fra skjærgårdsophollet hjemvendte drage på hennes forespørsel om hvor kjellerens rent utrolige tomflaskelager var kommet fra: «Kjære dig, Jossa, det begriper ikke jeg heller, jeg kjøper jo aldri tomflasker». - Angående flasker forøvrig altså fulle sådanne, henvises til oppslaget på veggen, som dog ikke må taes bokstavelig, da der godt kan nytes tilbrakte drikkevarer.

Nye koster feier best, sier et gammelt ord. Dette gjelder dog ikke peis og grue.

Enkelte ganger før vi hadde fått tørket hytta helt, og vi i de kolde november kvelder skulde kose oss med peisvarmen, fikk vi en uimotståelig lyst til å sette op et nytt opslag: «Røkning forbudt». Denne lyst var utsprunget fra hjertets dypeste fold, og må ikke på noen måte stilles i relasjon til den vanlige lov- og påbudkompleks som i høi grad rider vår forøvrig så elskelige nasjon. Som Statsbanenes bemerkelsesverdige dyr Dovregubben, led altså peisen heroppe av barnesykdommer. Og hvad gjorde vi dog ikke for å vinne dens gunst? Over stakk og stein, - igjennem kratt og snar, - ned gjennom halsbrekkende tømmerløfter slepte vi oss skjeve på tunge kabber med Brungsmarkas feitest tyri-ved som vi kastet i dens umettelige gap. Vi løftet av hellen over skorstenen for at den skulde ha den nødvendige friske luft.

Jo vel, den glefset straks i sig denne fremragende «Klæbufrokost» sammensatt av det mest raffinerte utvalg av spikvitaminer, og lot til å befinne sig såre vel. Og vi med den. Mens flammene knitret, slikket tilværs og sendte et regn av gnister op gjennom skorsteinen, et gnistregn som danset ut i den svarte natteluft og for en stakket stund lyste omkapp med novemberhimmelens stjerner av første og annen grad, trakk vi oss mediterende tilbake til våre køier. Lykkelige stirret vi inn i flammene og besattes sikkert av den samme trygghets- og lykkefølelse som besjelet urmennesket når det i hine tider ristet sine muslinger ved et flammende bål, mens proto- og dinosaurusene snøftet i bregneskogenes dype mørke i nærheten.

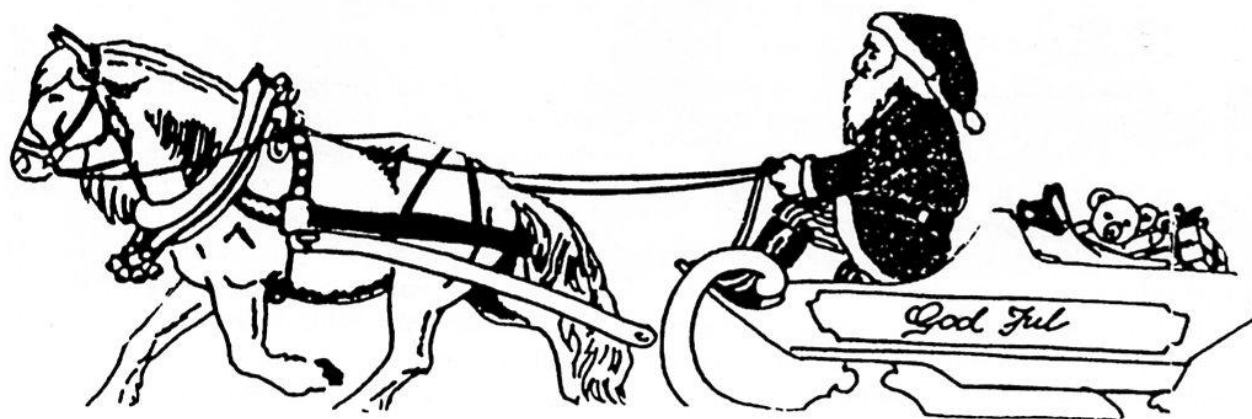
- Men vår meditasjon blev avbrudt på en noe brutal måte, peisen begynte nemlig å «puffe». Flammene blev plutselig urolige og begynte å opføre sig som en muselmann foran minaretten under en bedetime. Rett som det var strakte de sig i flammende begeistring mot himmelen for i neste nu ydmygt å stryke langs jorden. Under siste del av bønnen, mintes også vi profeten, for hver av flammenes jordvindende bevegelser utløste en røksky som lett og elegant svang sig frem under mantelen og bredte sig i rummet. Dermed røk både vi og peisen uklar. Ja, luften i rummet blev litt efter litt mere og

mere uklar og vi blev efterhvert innhyllt i ugjennemsiktig grå skodde. Med rindende øine og hostende og harkende lå vi i våre køier og så glimtvis at den grå mur omkring oss blev tettere og tettere. Snart lignet hele rummet et stort akvarium og man kunne hvert øieblikk vente at der skulde dukke op en eller annen stor fisk som ville komme glidende helt hen mot køien og bli stående og glo på en med store dvaske øine, for så å gjøre en doven bevegelse med halen og som en stor mørk skygge gli inn og bli borte i all gråheten.

Vi besattes efterhvert av en følelse som antagelig må besjele mennesker som berøves en lotterigevinst ved å ha sett feil i trekkningslisten. -- Gråtende åpnet vi dører og vinduer og efterhvert som «vannet fløt ut av akvariet», sivet den kolde natteluft inn. Og som våre hjernekister atter blev kolde og vår tanke klar og avkjølet utkrystaliseres efterhvert vår skogsmannsoptimisme og den dermed følgende tilpasningsevne vandt en stor seir over vårt romantiske annet-jegs skuffelsesfølelse, og vi fandt ut at frisk luft, er nu frisk luft da, så i den retning er peis en uhyre hygienisk innretning, og en sådan befengt med barnesykdomme er sogar helt ypperlig sett under denne synsvinkel. Men som sagt, dette var altså barnesykdomme, og de er nu et tilbakelagt stadium. - Vi slap da fra det med livet heldigvis, og kan således på denne måte overantvorte Kvernodden, dette herlige sted til den besøkendes velvillige avbenyttelse. Hermed er også denne lille fremmedbok innviet, og står herefter disponibel til notiser om fremtidige besøkendes gleder og sorger på Kvernodden.

*Kvernodden 23.11. 1936
F.v.d.L.»*

PS: Signaturen F.v.d.L. står for Fredrik von der Lippe som til synes var en av de første gjestene i hytta på Kvernodden da den sto ferdig i 1936.

KLÆBYGGER MED SKYSS- PROBLEMER I KRIGENS DAGER

Av Marit Kleven.

Denne historien hørte jeg av min far under andre verdenskrig.

Vår kjente skolelærer Gunnar Overvik og Bernt Forseth hadde vært i selskap på Heimdal hos sistnevntes svoger Reidar Grendstad. Det var ikke lett å skaffe skyss heimatt på den tiden, så verten hadde tatt på seg å ordne dette for gjestene sine.

Alt slo imidlertid feil da klæbyggene sto klare for heimtur, til tross for at Reidar Grendstad til synes gjorde sitt beste for å skaffe skyss til dem. Den eneste løsningen som han til sist fant, var en tysk offiser som var villig til å kjøre dem opp til Klæbu.

Både Gunnar Overvik og Bernt Forseth var motstandsmenn under krigen og tok sterk avstand fra alt som hadde med «herrefolket» å gjøre. Skulle de nå måtte komme til heimbygda ved hjelp av en tysker? - Men begge måtte de heim. Læreren til skolen neste dag og Bernt Forseth til gård, husdyr og kommunale verv.

Dette var ved juletid slik at det var stummende mørkt ute. Under krigen fikk dessuten ingen utebelysning være tent, og for alle vinduer måtte det blendes.

De to klæbyggene så seg til sist ingen annen råd enn å kripe inn i baksetet på bilen til tyskeren. Sjåføren kunne ikke norsk og særlig språkmektig var heller ikke de som satt bak.

Reidar Grendstad hadde imidlertid løst problemet ved å opplyse sine gjester om at de bare trengte å si «links» for å få tyskeren til å svinge til venstre ved Tanemsflata og på Strøket.

Passasjerene sa svært lite under turen, av respekt for tyskeren. På Strøket gjorde sjåføren tegn til å ville kjøre dem opp til Klæbu offentlige pleiehjem, som Halsetheimen het den gang. Læreren ropte da «links» slik at dette ble avverget.

Kommet til Lysklett skole, hvor Overvik bodde, ville de betale for skyssen. Tyskeren forlangte «zwanzig» kroner. Dette skjønte de ikke, så Overvik vendte seg til Bernt Forseth og sa på sitt selbyggsmål: «E jæ 'a tie, e». Altså ti kroner.

Hva ingen av dem visste var at den «tyske offiseren» var Reidar's og Bernt's svoger Løfsnæs, - utkledd i en uniform fra Margarinsentralen.

Reidar Grendstad var en stor humorist, og han og svogeren hadde sikkert mye moro av dette og fikk seg nok en god latter etterpå.

**Historielaget ønsker
lesere og bidragsyttere
god jul og godt nytt år**

STEINKJERKA I VASSFJELLMARKA

Simon Tanemsmo forteller til Hans Henrik Solheim

Det er tidlig ettermiddag da Historielagets utsendte svinger inn på parkeringsplassen ved småbruket til Simon Tanemsmo (f. 1909). Etter et engasjert innlegg på Historielagets årsmøte inviterte Simon Historielaget på en tur til Steinkjerka i Vassfjellmarka. At vi nyinnflytta klæbygger ikke hadde hørt om denne «kirka», var vel ikke så rart. Merkeligere var det at så mange eldre klæbygger heller ikke var kjent med dette særmerket i naturen.

Simon Tanemsmo ved inngangen til Steinkjerka.

I dag er Simon utstyrt med en solid stokk i hver hand, og med raske steg bærer det gjennom låven og ut i marka. Her skorter det jammen ikke på kondisjonen! En som er halvannen mannsalder yngre blir fort varm i trøya. Ei vindfelt gran blir passert uten nevneverdige problemer, og så, etter 20 minutters vandring, er vi ved Steinkjerka.

Ei svær steinblokk på 20-30 tonn har en gang løsnet fra berget bakom. I fallet må den ha sprukket og blitt delt i tre. Dermed har «kirkespiret» blitt dannet. Ser en nærmere på steinen, ser en at den er et slags konglomerat, med mindre stein som er innsmeltet i den store..

«Taket er dekket av et fint lag av mose, ispedd småbregner og blomsterurter av forskjellig slag.

Med dette som bakgrunn vanket det kaffe og kaker fra Evas ryggsekk. Simon forteller at Steinkjerka var et yndet turmål for ung og gammel da han bare var guttungen. Slik hadde det vært for bestefar til Simon også, så det er klart at dette er et tradisjonsrikt sted for tanemsbyggen. Simon forteller at han snøvinteren 1976 fikk lyst til å ta en tur hit inn for å se hvor mye snø det var her. Dette var i februar, og det var et slit i djupsnøen.

Vel framme blir han oppmerksom på en del spor i snøen. Først trodde

han det var revespor. Ved nærmere ettersyn viser det seg at det er ei søye som har tatt tilflukt i kirka. For å bruke et moderne uttrykk kan vi si at den berget livet i kirkeasy! For å holde liv i seg hadde sauene spist av et ikke så lite grantre i bakkant av kirka. Vann hadde den funnet i et oppkomme like ved. Simon dro hjem, og sammen med andre bar det innover igjen med kjelke. Søya lot seg villig frakte ned på kjelken.

Det viste seg at sauene tilhørte en melhusbygg. Den hadde to lam som begge var krepert. Restene etter det ene ble funnet inne i Steinkjerka og var vel oppspist av rev eller gaupe.

Dette ble en spesiell og trivelig ettermiddag. Simon forteller fra et langt liv. Morsomme episoder fra arbeid på Fjærumsfossen på 50-tallet får latteren fram. Godt hjulpet med stikkord fra Asbjørn Tanem kommer den ene historia etter den andre.

Men Simon har også en idé han brenner for. Folk er for lite ute i naturen. Den som bor i Klæbu må bli mer kjent med bygda. Ikke minst den oppvoksende slekt trenger å slå rot på denne måten. Og Simon har allerede planene klare: Sammen med gode hjelpere vil han

rydde og merke stein fram til Steinkjerka. Dette vil igjen kunne bli et passende turmål i Vassfjellmarka for ung og gammel.

Tida flyr fort i godt lag. Snart er vi tilbake ved den trivelige heimen til Simon. Vi får en omvisning i hans private museum og ikke minst i verkstedet. Dette er flittig i bruk, og produksjonen av boller, lamper, fuglebrett og pyntegjenstander er stor. Er du i beit for en spesiell julegave, kan du kanskje finne noe hos denne ungdommen på snart 90 år!

Eksamensoppgaver for 7.-klassinger i Klæbu for 81 år siden.

Regneoppgaver

til

avgangsprøven ved Klæbu folkeskoler 1917.

1. En gaardbruker betaler sin budeie 155 kr. i løn for 1/2 aar, og kjøkkenpiken 275 kr. for aaret. Hvem av de to er bedst lønnet? og hvor stor er forskjellen paa deres aarsløn?
2. En arbeider leier hest for at reise til byen aa gjøre inkjøp. Han kjøper 35 kg. kaffe til en pris av kr. 2,05 pr. kg., 50 kg. sukker a kr. 1,25 kg. sammalt rugmel som han betaler med kr. 27,25 pr. 100 kg., og 75 kg. hvetemel til 52,5 øre pr. kg.
 - a) Hvormeget koster varene naar han i leie for hesten maa betale 6 kr. og han desuten beregner sig 5 kr. i tapt arbeidsfortjeneste?
 - b) Hvormeget tap eller gevinst hadde han hat, om han hadde kjøpt de samme varer hos stedets land handler med et tillæg paa prisen av 2 øre pr. kg. for samtlige varer - frit hjemkjørt og uten tap av arbeidsfortjeneste?
3. Hvormange dl. er:
 - a) 300 cl., 5 l., 45 hl., 2,50 dl., 7,35 dal., 5,08 l. og 40,5 cl.
 - b) En mand skal gaa 18 mil paa 4 dage. Den første dag gaar han 50200 m., anden dag 37,75 km. og tredje dag 45750 m. Hvormange km. maa han gaa den fjerde dag for at naa frem? (1 mil = 10 km.).
4. Regn ut værdien av brøken:
 $(9 \frac{2}{4} + 11 \frac{6}{9} \times 1 \frac{2}{6}) =$
 $(8 \frac{4}{12} \div 2 \frac{1}{3}) : 2$
5. Et firma kjøper en skog for 36.000 kr. Uten at forringe skogens værdi kan der aarlig sælges tømmer for 3600 kr. netto
 - a) Hvormange pct. fortjeneste gir skogen pr. aar?
 - b) Hvormeget mere tjener firmaet paa den maate end om det hadde sat pengene i banken til 5 1/2 pct. p.a. renter?
6. En mand graver en brønd, som er 3,42 m. dyp og som har en bundflate av 10 m². Brønden har fire likestore sideflater, der skraaner jevnt opover, saaledes at naar brønden er helt fylt med vand optar vandets overflate 15 m². Hvormange m³ vand er der i brønden naar den er fylt med 2/3 av den vandmængde, som den kan rumme?
7. En familie paa 8 medlemmer forbruger 16 tønner poteter om aaret. Efter 3 maaneders forløp reiser imidlertid 2 av sønnerne til byen og blir borte i 4 maaneder. Resten av aaret er alle hjem. Hvormeget poteter er der igjen naar aaret er omme?

Hvorfor ikke prøve om kunnskapsnivået er like godt nå som det var for godt og vel åtti år siden?

KOSTKAILLN OG «DITTANE»

AV INGEBJØRG FORSBERG

Kostkailln og «Dittane» var begge kramkarer som besøkte Sjøbygda på 30-tallet. Kostkailln solgte, som navnet tilsier, koster. Vinter som sommer kom han med varene side. I motsetning til den tidligere omtalte Stram-Olsen, var ingen av disse to kramkarene særskilt populære. Kostkailln var urimelig møkkete og det gikk også rykter om at han hadde lus. Derfor var det ikke aktuelt å la ham overnatte innendørs. Jeg har imidlertid et svakt minne av at han banket på i Bjørklia sent en uværnsnatt om høsten, og at han da fikk ligge på kjøkkengulvet over natta. Det var nemlig en uskrevet lov at ingen fikk avvise et menneske som kom og ba om husvære etter kl. 22.00. Kostkailln brukte ellers få overnatte i høyet på låven.

Kostkailln var liten av vekst, kortbeint og trillrund. Sommers dag kom han pr. sykkel med sin oppakning. Folk ville ha det til at han ikke kunne sykle fordi han oftest gikk og leide den. Årsaken hadde imidlertid sin høyst naturlige forklaring. Sykkelen var uvanlig stor og Kostkailln uvanlig liten. Dermed oppsto visse problemer, særskilt ved påstigningen.

Asbjørn Warmdal, hvis barndomshjem var det første huset i Sjøbygda når man kom over Ståggån, fortalte at han og naboungene hadde mye moro av Kostkaillns møye med å entre sykkelen. Skuespillet startet nede ved grinda hos Warmdal. Sykkelen var utstyrt med en utstikkende tein ved navet på venstre side av bakhjulet. Ved å sette venstre fot dit, var det vel meningen at «rytteren» skulle sparke fra med høyre og samtidig svinge seg opp på sykkelen. Men dette var lettere sagt enn gjort for den kortbeinte Kostkailln som også skulle balansere hele sitt varelager på ekvipasjen.

Men grinda nede ved veien hos Warmdal ble som sagt en redning. Ved å klatre opp på den, kom han i passende høyde for å kunne slenge seg på. Og gjennom at veien skrånet nedover mot Korsmoen, fikk han kjøretøyet i rulling slik at han rakk å nå pedalene før det stoppet opp.

Men grindene var mange både i Sjøbygda og andre steder på den tiden, så noen lange strekninger la ikke Kostkailln bak seg før han måtte av. Og ettersom naturforholdene ikke alltid var like gunstige som ovenfor Korsmoen, så fikk han nok lubbe og gå med sin sykkel en hel del.

Kostkailln gikk også i gårdene og spurte etter kuromper og hesttagl. I godværsdager satt han gjerne ute og batt

sine koster og børster. - Fra Sjøbygda dro han videre til Dragstgrenda, men jeg kan ikke huske at han ville bli rodd dit. Derimot tok han seg fram over marka med sykkel og alt. Folkhumoren ville gjøre gjeldende at Kostkailln bar sykkelen på ryggen, men riktig så ille var det nok ikke.

Fra Bjørklia til Nesset gikk det vel tålig bra. Derifra og til Skurrubekken var det også siden gammel tid noenlunde farbart. Men siden fantes det som best en opptrampa sti som bitvis gikk over blautmyrer, bekker og ulende.

Vinters tid kom Kostkailln på ski med sine koster og børster. Pakketeknikken var godt gjennomtenkt, for noe slikt som skistaver brukte han ikke. Og hvorfor skulle han det når en piasavakost i hver hand gjorde samme tjeneste?

Men var Kostkaillns status lav, så var «Dittanes» rent elendig. Hva denne kramkaren hette og hvor han kom fra er meg ukjent. Hans varelager besto av enkle kjøkkenredskap. Grunnen til at han var mer eller mindre uglesett lå nok i hans salgsmetoder samt at det oftest lukta skjenk av han. «Dittane er fine saker... Dittane skal du få kjøpe billig...» maste han. Dermed hadde han også fått sitt navn av bygdefolket. Hvis det ikke ble noen handel av, ble han flyende sinna.

Siste gangen jeg så «Dittane» var fredsåret. Jeg var 13 år den gangen. En strålende forsommerdag sto han i døra hos oss med varene sine. Mor var borte et ærend og far satt og spiste. Selv sto jeg ved kjøkkenbenken og vasket kopper.

«Dittane» hilste frankt og gikk ubedd og satte seg i en krok der han begynte å pakke opp varene sine. En ram lukt av skjenk spredte seg over kjøkkenet. Far sa bestemt ifra at vi ikke ville ha noen av varene hans, men «Dittane» ga seg ikke. Til sist satt han der med en visp i handa og maste: «Men ska di itte kjøpe dittane...» Da ingen ting beit på far ble «Dittane» sint. Han slengte ned varene sine i skreppa og satte på dør. Ved kjøkkenbenken stoppet han opp, kikka meg inn i øynene og sa: «Åssen kæinn di væra gift med ein slik grådig kæill?»

Så helt promillefritt var det ikke den gangen heller.

En postum takk til Asbjørn Warmdal som hjalp meg å sette sammen minnene om «Kostkailln» og «Dittane».

KONFIRMANT I KLÆBU I 1922

AV BIRGIT SVEEN

Ida Hansen ble født på Nordsethsagen i 1907 som en av 8 søsken. Hun ble senere gift med Sigurd Sjølbakken.

Ida var uvanlig liten av vekst, og ekte-mannen raget heller ikke så høgt over havet. Det fortelles at da de hadde giftet seg og kom til bryllupsgården, ble de møtt av de innbudte gjestene som sang: «Her kommer dine arme små...»

Ida måtte, som så mange andre barn på den tiden, ut å tjene penger så snart hun kunne gjøre nytte for seg. Det året hun ble konfirmert var hun gjeter på Grendstadvollen. Selve konfirmasjonen var på oktober, men først måtte hun «gå og låsså for presten». Det vil si at hun måtte møte til undervisning i prestegården en dag i uka i 3 måneders tid.

For Ida ble det til å gå fra Grendstadvollen og ned til prestegården.

Etter hvert som høsten kom sigende, ble dagene korte. Det må vel sees som rimelig at Ida måtte utrette ærender eller handle med seg

ett og annet som seterhusholdningen trengte når hun var nede i bygda. Uansett så rakk det å mørkne mens hun var på vei mot Grendstadvollen.

Tre elver måtte dessuten passeres, nemlig Dønnøya, Grønnlia og Tangvolla. Bruer var det ikke så mye bevendt med på den tiden. For å komme seg over var det vel lagt ut tømmerstokker som ble sleipe av høstregnet.

Idas husbonde, Nils Grendstad, f. 1855, brukte derfor å ta fjøslykta med seg og gå henne i møte nede ved Grønnlia.

Strekningen fra Grendstadvollen og ned til prestegården ble en vandring på omkring 25 km. En må derfor gå ut fra at Ida startet kvelden i forveien og overnattet på Grendstad. Men dagen derpå gikk hun over Ståggån og siden tilbake til setra etter endt undervisning.

Så sikkert var det med lettet hjerte hun sto på kirkegulvet og ble konfirmert av presten Riiser den 9. oktober 1922.

Ida Hansen som konfirmant

KLÆBU HISTORIELAGS ÅRSSKRIFT

er den ideelle julegave til slekt og venner i og utenfor bygda.

Både dette heftet og årsskrift fra tidligere år kan kjøpes i Klæbu Sparebank eller ved å kontakte Klæbu Historielag, 7060 Klæbu.

LA'MOGUTTEN SOM BLE KLÆBYGG

Av Borghild Høiås

Smed Frits Martin Berg var født i 1855 og bosatt på Reina (Lademoen). I 1880 noterte presten i Bakke forsamlings kirkebok at «Pige Ida Johanne Strand, f. 1855, og ungarl Frits Martin Berg» hadde fått sønnen Ingvald den 2. mars. Videre at paret ble «viede» andre juledag samme år.

Paret fikk etterhvert flere barn hvorav Bernhard ble født i 1885. Frits Martin fikk til synes en bedre betalt jobb og er senere titulert «Fyrbøder» i kirkeboka. Boligadressen ble også endret til «Indherredsveien 45, Hlade». Men i 1896 ble familien rammet av en katastrofe: Ida Johanne fikk lungebetennelse og døde 39 år gammel. Nærmere bestemt den 23. mars.

Ingvald, som var eldst av barna, måtte først ut for å søke sitt levebrød. En vårdag kom han traskende fra Nidaros i retning Klæbu. Etter å ha lagt Ståggån bak seg kom han til Teigtrøa. Der bodde Ingebrigt Grendstad, f. 1831. Ungfolket på gården var sønnen Klaus, f. 1861 og hans kone Eli Nilsdatter Målsjøås, f. 1865.

Eksakt hvilket år dette var, er noe usikkert. Men det bør med stor sannsynlighet ha vært i 1895. - Gutten framførte sitt ærend: Var det mulig å få være på Teigtrøa over sommeren? Han kunne gjete krøtter og ellers være til hjelp med litt av hvert. Og det fikk han. Men da sommeren var over, var arbeidsmulighetene slutt og Ingvald trasket veien tilbake over Ståggån og til Lademoen.

Eli Nilsdatter Målsjøås var kjent for sitt gode hjertelag og tok godt hand om bygutten. For neste år kom han tilbake til Teigtrøa og spurte etter jobb. Men denne gangen kom han ikke alene: Han hadde tatt med seg sin yngre bror Bernhard. Moren må ha dødd samme år slik at Ingvald, som var eldst, følte et ansvar for familiens minste. Spørsmålet var nå om også Bernhard kunne få være hos Klaus og Eli over sommeren.

For Bernhard ble det aldri noen retur-reise til Lademoen. Broren fikk dra alene da høsten kom. Han emigrerte siden som voksen til Amerika. Men Bernhard kom til å bli på Teigtrøa til han ble godt voksen og kunne stå på egne bein.

Bernhard kom fra første stund til å ha et uvanlig godt forhold til sin matmor. Med sitt gode og varme vesen,

Eli Nilsdatter Målsjøås, f. 1865.

kom Eli Nilsdatter til å erstatte moren på en fantastisk måte. Under hele sitt liv omtalte Bernhard henne som «mor Eli» og go'ordene ville liksom aldri strekke til når han snakket om henne. Hun og mannen fikk med tiden fire sønner, og Bernhard betraktet disse som sine søsken så lenge han levde.

Eli hadde en tung arbeidsdag med stor familie, fjøs og jordbruk. Dessuten var svigerfaren Ingebrigt til lange tider syk og sengeliggende slik at han måtte vaskes, stelles og få mat der han lå. Antagelig begynte han å bli senil slik at dette tok seg uttrykk i vranghet og sinne. Av den grunn ble han vanskelig å stelle og gjøre til lags. Bernhard hjalp «mor Eli» med skjøtselen av den

gamle så godt han kunne. Gubben hadde stokken sin stående ved senga og et reip festa i veggen slik at han kunne reise seg opp og sitte ved egen hjelp. Ofte skjenkte han på «mor Eli» for hennes godhet mot andre og mente at det ikke var nødvendig å åpne dørene for andres barn når tidene var så trange. - Eli hadde et uvanlig vakkert og tjukt hår. Når gubben ikke kom noen vei med preikene sine, hendte det at han ble så sint at han hogg tak i håret hennes og lugget når tilfelle gavs. Men Eli beholdt roen og lot seg ikke påvirke av noe i den veien.

På Trøa holdt de seg med to hester. Som unggutt kjørte Bernhard plank fra Hyttfossen og til Ila Bruk for Klaus' og Eli's regning. I den forbindelse fikk han se sitt livs første og eneste levende ulv. Det skjedde da han kom kjørende med et plankelass over Tullusmyrene en vinterdag.

Bernhard giftet seg i 1908 med Anna Johansdatter Engum, f. 1882. De første årene bodde de hos hennes foreldre på Nesset, men i 1909 overtok de plassen «Maurhaugen» etter «gammelsme'n» Johan Rolfsen Brøttemsmo. Noen år senere kunne Bernhard kjøpe den, - stedet som siden fikk navnet Bergsli. Der vokste

ni barn opp.

Eli Nilsdatter Grendstad ble enke i 1908 etter en tragisk skyteulykke. Med fire barn i alderen 1-12 år så hun seg ikke i stand til å beholde Teigtrøa. Hun solgte gården og flyttet tilbake til barndomshjemmet på Målsjøåsen.

Bernhards far giftet med tiden om seg og fikk ny familie. Noen kontakt med Klæbu hadde de aldri mer. Vi hørte heller aldri Bernhard yppe savn i den forbindelse. Når han senere i livet snakket om sin barne- og ungdomstid, så var det alltid «mor Eli» og den familien som sto sentralt. Og sikkert følte det uendelig godt for ham når han i en periode kunne strekke henne en hjelpende hånd. Det skjedde i forbindelse med at en av sønnene til Eli ble syk og etterpå ikke klarte å gå den lange veien til Sjøen skole. Bernhard kunne da stille opp og la ham bo hos seg og sin familie på Bergsli en tid.

Bernhard døde i 1974.

Vi, hans barn, har alltid følt en dyp taknemlighet overfor «mor Eli» som sørget for at far, til tross for en vanskelig start, ble det gode og omsorgsfulle menneske

Anna og Bernhard Berg.

Olle (Olof) Käck - svensk klæbygg rundt 1920

Fortalt av Ole Svebakken og ført i pennen av redaksjonen

Olle Käck (uttales Kjekkk) var født i Hälsingland i Sverige. Til Klæbu bør han ha kommet i 1916-17. Ryktet vil ha det til at han først var i Amerika noen år, men dette er ikke bekreftet. Imidlertid skal han ha jobbet i andre bygder i Trøndelag før han ble klæbygg. Ole Svebakken husker at han bodde i barndomshjemmet hans et par års tid.

Olof Käck f. 6. januar 1879.

Her i bygda ble han til daglig kalt «Käcken» (Kjekken). Han var litt av en kjempe, - nærmere 2 meter høy og sterk som en bjønn. Dessuten var han en usedvanlig pen og stram kar, godmodig og snill av vesen. Men oppdaget han noe tull og ugreie så ble han ikke nådig. Da ryddet han opp på stedet. Da satte han gjerne neven i brøsthøyde på jakka til den han ville snakke med og løftet ham opp slik at de fikk øyekontakt. Men noen voldsomheter fra «Kjekkens» side var det aldri snakk om, med mindre noen kom og yppet til krangel. Ved slike tilfeller gjorde Olle Käck rent bord.

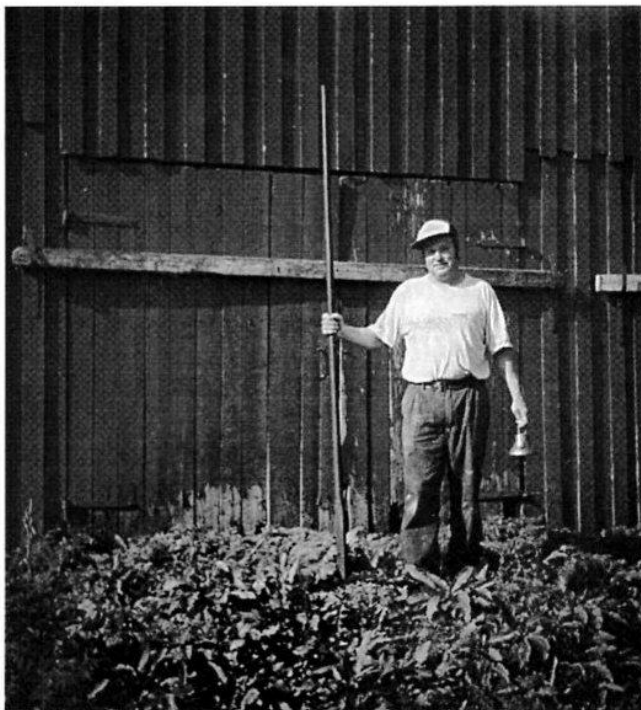
Med sine enorme kroppskrefter var «Kjekken» en velsett arbeidstaker. I lagarbeid passet han imidlertid dårlig. Så da han fikk jobb i tunnelbygget ved Svean ble han ikke der så lenge. Og årsaken sier seg selv. All bryting av berg og lasting av stein gjordes for hand. Og med sin kapasitet jobbet han for to. Av og til fikk lagkameratene finne seg i at «Kjekken» tok en under hver arm og bar dem til side når han syntes at det gikk for sakte.

Det var til tide trangt om plassen inne i tunnelen ved Svean. «Kjekken» fraktet ut stein og bergmasse med egen hest, og den hadde med tiden blitt sur og bisk av all trengsel. Arbeidslaget klaget over at hesten beit og kløp så fort den fikk anledning. Til sist fikk «Kjekken» beskjed fra sin arbeidsleder om å skaffe seg en annen drager.

Klaus Svebakken var villig til å kjøpe hesten. Da handelen var opp- og avgjort greps «Kjekken» av vemod. Han slo armene om manken på hesten og trykte den til brystet. Hesten ble stående på bakbeina mens «Kjekken» holdt sin avskjedstale: «Ja, ja, - i dag byter du husbonde Svarten. Frågan är nu vad du tycker om det...»

Olle Käck ble lei av anleggsarbeidet og sa opp seg med begrunnelsen: «Jag vill ha betalt før arbetet, - inte för timmarna.» Resten av sin tid i Klæbu kom han til å egne seg åt skogsarbeid. Dette pågikk året rundt på den tiden. I skogen fikk han jobbe i sin egen takt uten hensyn til andre. Han ryddet også skogsveier, gravde grøfter og brøt stubber. Stubbene leverte han til en tjurrubrenner som holdt til i dalen mellom Brøttem og Svebakkmarka. Av veibygging må særskilt nevnes Käckveien som enn i dag er fullt synlig i terrenget. Den tar av til venstre etter at brua over Nesselva er passert. Siden følger den åssida, krysses av veien til Jennvoldhytta og fortsetter oppover. Veien var på sin tid så brei og fin at den kunne vært trafikert med bil.

At den staslige Olof Käck var litt av en kvinnebedårer sier seg selv. Og sine damebekjensheter benevnte han taktfullt og diskret som «Rosen vid bron», «Blomman i dalen» og «Lilla Vännen».

Gerhard Svebakken med spettet og ei hestbjelle som Olof Käck etterlot seg på gården.

«Kjekken» bodde på ulike steder i bygda, beroende på arbeidsplassens beliggenhet. Bl.a. bodde han på Hyttefossen og ved Målsjøen. Storø var handelsmann og hadde det meste i sitt sortiment. En dag kom «Kjekken» dit for å kjøpe 3 liter sirup og en høyballe.

Storø ønsket nok litt på hvordan dette skulle fraktes, men Olle Kärk fant på råd. Han kom direkte fra arbeid og hadde barkspaden med seg. Den kjørte han rett gjennom den 60-70 kilo tunge høyballen og svingte den opp på skuldra. Med sirupspannet i den andre handa vandret han siden over Hyttefossen og hjem til sitt.

I Svebakken etterlot «Kjekken» et arbeidsredskap som taler for seg selv. Et spett som er så tungt at ingen har kunnet bruke det. I åras løp har det isteden fått tjene som støtte på låvedøra sommers dag.

«JAG TYCKTE DET VAR ONÖDIGT...»

Det var våronn i Svebakken. Gjødslen, som tidligere hadde blitt kjørt ut på jordene og lagt i hauger, skulle spredes ut over åkrene. «Kjekken» kom for å hjelpe til. Det skulle imidlertid vise seg at frauen ikke strakk til. Det måtte kjøres ut nok ei kjerre for å dekke behovet. «Kjekken», som var en hyggelig og hjelpsom kar, dro til gårds for å hente lasset. Nå hørte det til historien at ei bratt og trang kneik førte opp fra fraukjelleren i Svebakken, og med ei lasta kjerre kunne det være

vrient nok å komme opp for hesten. Klaus Svebakken gikk derfor heim for å se hvordan det gikk for hest og kar. Opp fra fraukjelleren kom «Kjekken» med ei fullasta bikkvogn etter seg. Klaus ble forferda og spurte hvorfor han ikke brukte hesten, men «Kjekken» svarte rolig: «Jag tyckte det var onödigt att sadla på hästen för bara ett enda lass.»

«DET DÅLIGA NORSKA BYXTYGET»

Underholdningen for ungdommer var der heller dårlig med på 20-tallet. Mange hadde imidlertid sett det som en stor fornøyelse å banke opp den råsterke, men godmodige «Kjekken». Men til det trengtes en handfast gjeng.

Olle Käck hadde, som sagt, jobbet i andre bygder i Norge før han kom til Klæbu. En påskehelg hadde noen utabygdes karer bestemt seg for å dra til Målsjøen der «Kjekken» bodde, for å bevise for seg selv og andre at det gikk å legge den storvokste svensken i bakken. Men resultatet ble dårlig. Da de vel hadde fått «Kjekken» ut på gårdsplassen og gira ham opp, tok han en og en i kragen og buksebaken for å slenge dem inn i tømmerveggen på Målsjøstuggu. Effekten ble imidlertid noe dempet fordi buksene deres revnet i baken slik at «Kjekken» mistet grepet litt. Isteden for å se antagonistene deise inn i stugguveggen, fikk han nøye seg med å se dem streife den innen de tok til beins. Dette ergret «Kjekken» som siden beklaget seg stort over «det dåliga norska byxytet».

Olof Käck døde den 18. februar 1926 på Hovin i daværende Horg kommune. Der ble han gravlagt den 26. samme måned.

ETTERORD

Olof Käck etterlot seg sønnen Johan Sørli, og har således mange etterkommere i Klæbu.

Ikke så lite ekstravagant må han ha vært, den gode «Kjekken», for etter hans død arvet sønnen en klokke og snusdåse i ekte sølv. Snusdåsen med navnet inngravert på lokket og på innsida forsett med speil. Slike dyrgriper var ikke i hver manns eie på den tiden.

Berettelsen om Olof Käck er gjengitt med tillatelse fra hans barnebarn i Klæbu, Arnfinn, Magne og Jan Sjøli, Solfrid Bendiksvoll og Bjørg Westbye.

En postum takk til Ole Svebakken som med sitt lune og gode berettertalent formidlet historien om Olof Käck.

TREFOT-LARS

Av Ingebjørg Forsberg.

Hans egentlige navn var Lars Johansen Bjørkliplass. Han ble født den 24. juni 1839 på husmannsplassen med samme navn. Bjørkliplass har imidlertid, blant annet i Klæbuboka, blitt sammenblandet med Bjørkliås, Bjørklitrø og Bjørklimark. Også prestene har hatt store vanskeligheter med å skille disse stedene ad. Således har Lars Bjørkliplass fått figurere under alle ovennevnte etternavn i kirkeboka.

Bjørkliplass, som i daglig tale gikk under navnet Larsjale, lå et steinkast fra Ole P. Eggens snekkerverksted i Storsand. Det var fra starten husmannsplass under Bjørkliå, men kom fra 1875 å tilhøre Bjørklimark.

Navnet Trefot-Lars forteller oss at mannen var handikappet. Under et opphold i Amerika måtte han amputere et bein etter en stygg kjøreulykke med hest. Ved heimkomsten til Klæbu gikk han ved hjelp av en proteste gjort av tre. Til tross for dette ser det ut til at han var forbausende rørlig og aktiv. Lars Johansen Bjørkliplass må ha vært en uforferdet kar som ikke lot seg knekke av noe. Eldre sjøbygger har fortalt mangan kostelig historie om Lars fra det han kom hjem fra Amerika i 1908.

Fra kirkebøkene får vi vite at Lars Bjørkliplass fødtes som nummer 4 av 14 søsken. I 1844 døde moren, Malena Sivertsdatter, 46 år gammel, fra mann og fem barn. Året etterpå giftet mannen om seg og fikk med tiden ytterligere ni barn.

Lars Bjørkliplass fikk et strevsomt liv. I 1854 skulle han ha blitt konfirmert, men ble «afvist» av presten på grunn av dårlige «Kundskaber». Dette er litt forbausende fordi han, ifølge protokoll fra «Klæbo søndre Omgangsskoledistrikt - Sørøden» hadde både gode «Kundskaber, Færdighed og Nemme». Men presten var tydelig av en annen oppfatning. Året etterpå slapp han igjennom med et nødrep. «Ringe Kundskaber, men flittig -i fjer afvist», noterte presten Carl Peter Parelius Essendrop i kirkeboka.

Neste gang en finner navnet til Lars nevnt, er i forbindelse med at han i april 1863 tok ut lysning til «Ægteskab» med den 12 år eldre Pige Johanna Olsdatter Renden fra Skogn. Johanna hadde med stor sannsynlighet kommet til Klæbu som taus. Nå ble det ikke noe «Ægteskab» som følge av den lysningen. For da paret i september samme år fikk en

sønn, så noterte presten «Leiermaal» i margin. Nå var det vel lettere sagt enn gjort å gifte seg for Lars og Johanna. De var fattige og bodde som «innerster» hos hans slekt i Bjørkliåsen. Men da presten ble oppmerksom på dette så purret han på synderne. Resultatet ble ny lysning i løpet av høsten og vielse den 28. desember.

Lars og Johanna fikk med tiden ytterligere to barn. Oline født 3. november 1866 og Johanna født 23. september 1871. Til tross for at familien ikke var så stor, ble nok kampen for tilværelsen ganske kjennbar. Lars må imidlertid ha vært en god og trygg familiefar. Da sønnen, 19 år gammel, fikk barn med en 8-9 år eldre jente, var det Lars som tok seg av den obligatoriske golgatavandringen ned til presten for å meddele «Leiermaalet» og ta imot straffpreika for «synden».

I siste del av 1800-tallet ble Klæbu rammet at mange farsotter. Sykdommer som difteri og hjernebetennelse høstet mange offer. Mange familier mistet flere av barna sine i løpet av noen dager. Oline Larsdatter, født 1866, døde den 29. oktober 1884 av hjernebetennelse. Tre uker tidligere hadde hun blitt konfirmert i Tiller dit hun hadde kommet som tjenestepike.

I 1891 ble Lars' yngste datter, Johanna 20 år, gravid. Barnefaren var en ti år eldre jordbruker fra Sjøbygda. Noe ekteskap kom aldri på tale. Etter kirkens påbud skulle barn av ugifte mødre meldes til presten gjennom personlig besøk. Også barnefaren pliktet å møte. Presten forhørte seg blant annet om hvor mange samleier kontrahentene hadde hatt, med hverandre eller med andre partnere. Dette ble siden notert i kirkeboka. Paret ble oftest oppfordret til å gifte seg med hverandre. Dette synes spesielt ha vært tilfelle der barnets foreldre var fattige. Og en av grunnene var nok at presten var en selvskreven formann i bygdas fattigstyre. Ved å få barnemora gift, sparte kommunen penger til hennes og barnets livsopphold.

Hvis en ugift mor hadde hatt mer enn en fødsel, ble hun straffet og måtte «inn å li» (lide). Det vil si at hun ble satt på vann og brød i tre døgn i byens Spinnehus.

Da det var lang vei til prestegården for de fleste, kunne den nyforløste moren sende noen i sin nærmeste familie for å underrette presten om barnefødselen.

Johanna Larsdatters barn ble født den 14. oktober og noen dager senere gikk Lars Bjørkliplass den tunge veien til prestegården for å få den vanlige straffepreika. Man kan ane seg til at barnefaren var høyst uvillig til å ta på seg farskapet. For denne gangen gikk ikke Lars dit alene. I sitt følge hadde han Johan Borgen og Arnt Sørborgen med som «Vidner». Prestens sympati ser ut til å ha vært på mannens side. I kirkeboka noterte han at «Pige Husmandsdatter Johanna Larsdatter, der oppgi-ver som fader NN. Hendes 1ste og hans 2et Lejermaal».

Men nå hadde Lars fått nok at ydmykelser og fornedring. I mai året etter solgte han sine eiendeler og dro til Amerika med kone, datter og barnebarn. Lars var da en mann på 53 år og kona 65. Noen år senere dro også sønnen med kone og barn etter.

I 1908 kom far og sønn tilbake til Klæbu etter 16 år. Begge hadde blitt enkemenn. Deres barn var voksne og ble igjen i Amerika. Bjørkliplassen/Larsjale var for lengst borte, og de to bodde hos slektninger inntil de skaffes seg eget husvære.

Emma Melandsør født i 1902, vokste opp hos sin tante i Bjørklimarka. Hun fortalte at hun husket godt «amerikanernes» hjemkomst i 1908. Både Lars og sønnen var kledd i lange, mørke frakker og bar svarte hatter med brede bremmer. Lars, som etter hjemkomsten gikk under navnet Trefot-Lars, svingte seg med engelske ord og uttrykk. Han fisket opp drops fra de dype frakkelommene og spurte Emma om hun ville ha «candy».

Trefot-Lars hadde lært seg skredderyrket i Amerika. Kanskje var det noe han måtte slå inn på etter at han amputerte et bein. Det er imidlertid ukjent om han utøvte yrket i Klæbu. Derimot vet en at han lærte opp andre til å sy bukser og yttertøy.

Peder Teigås født i 1905, hadde gjennom sin mor Ingeborg fått høre mange historier om livet i Sjøbygda fra den tiden hun var barn og fremover. Ungdommene var lystige og ablegøyene dugget tett. I ukedagene arbeidet man trutt men når lørdagskvelden kom slo man seg løs. Da ble det ofte dans i et eller annet hjem og ved slike tilfeller tok seg gjerne karene en oppstiver eller to.

Trefot-Lars var ingen ungdom da han kom hjem fra Amerika. Sin alder og sitt kroppslige handikap til tross, så ser det ut til at han var svært rørlig og fremdeles hadde appetitt på livet. Frontfigurene i Sjøbygda var på sin tid Ole Bjørklimark, Klaus på Teigtrøa og Bjørklikarene Ole og Jon, alle født rundt 1860. Om disse karene fortelles at da de en gang satt i lystig lag, kom Trefot-Lars på besøk. Det ble nødvendig å gjøre opp varme, og i mangel på «tennved» gjorde de kruser av trefoten til Lars. Dette var imidlertid ingen katastrofe, for Ole Bjørklimark var finsnekker. Så dagen etterpå fikk Trefot-Lars en ny protese.

Dette med levestandard og status var naturligvis mer markant på den tiden enn hva det er i dag. Den som stakk seg ut i Sjøbygda var Bardo Teja (Teigen). Han eide og bodde i huset som i dag er Klæbu museum. Foruten gårdsdrift drev han også med handel samt hadde inntekter fra skysstrafikken på Selbusjøen. Således levde han på betydelig større fot enn folk flest. Dette gikk vel i og for seg an, men da han markerte sin status ved å male stuggugulvet på Teja syntes ovennevnte karer at det gikk for langt. For ingen i Sjøbygda hadde råd til å holde seg med sådan luksus. Bardo var heller ikke den som lot denne investeringen passere i stillhet, noe som ytterligere fikk sinnene i kok. Og kanskje var det for å blidgjøre naboene at han inviterte til dans på det nymalte gulvet.

Bjørklikarene, Klaus på Teigtrøa og Ole Bjørklimark hadde planene klar for kvelden. De så til at Trefot-Lars kom med på dansen. Og etter noen oppstivere på hjemebane så Ole Bjørklimark sitt snitt til å banke en spiker under protesen til Trefot-Lars før de dro av gårde. Og etter at Lars hadde svingt seg noen runder var nok ikke det nymalte gulvet til Bardo Teja så mye å være åbryen på.

*Det e domt å røyk
når det fins så my ainna domt å gjerrå,
- som itj e så domt...*

HISTORISK SUS OVER KLÆBU HISTORIELAG

Av Lars Roan.

Årsmøtet på Tanem Grendahus innledet et nytt år for Klæbu historielag. Midt i de verste snøføykene en vinterdag i mars, lyttet nærmere 70 tilhørere til Asbjørn Husby's kåseri «Klæbu i gamle dager». Her fikk man en fin orientering om Klæbu's utvikling fra tidlig istid og fram til i dag. Årsmøtene har de senere år vært populære blant lagets medlemmer.

Skilting på Nordmarka har fortsatt også i år. - I en tid hvor fritid og kulturhistorie er satt på dagsorden, bidrar skiltingen til å øke folks trivsel i skog og mark, samtidig som vår fortid blir tatt vare på.

Historielaget inviterte i juli lagets medlemmer til **slåttgraut på Teigen**.

Omlag 60 personer møtte opp. Det ble - i tillegg til mange knottbitt - servert god underholdning og musikk fra Klæbu Toraderklubb.

Etter hjelp fra arkeolog ble det i sommer stadfestet **funn** av 3 gravhauger og en gammel boplass ved Bjørkklia.

Veistrekningen **Eidstutrøa - Teigen** inngår i nasjonal verneplan for veger og vegrelaterte kulturminner. Videre har medlemmer av Historielaget deltatt i kulturuka's «Dialektmagasin».

I regi av Historielaget ble det i sommer gjennomført en dugnad, hvor den gamle **ferdselsåren mellom Nesset og Dragsten** ble ryddet. Prosjektet ble gjennomført med støtte fra Trondheimsregionens friluftsråd og Klæbu kommune.

På årsmøtet ble det fremsatt forslag om å arrangere en **busstur i General Armfeldts fotspor**. Det ble derfor sendt ut invitasjon til lagets medlemmer. Invitasjonen fikk positiv respons og omlag tretti deltagere dro med Klæburuta fra Klæbu lørdag 22. august. Professor Kjell Haarstad orienterte om de lokalhistoriske begivenheter fra den store nordiske krig i 1718.

Etter å ha kjørt oppover Gauldalen og passert Riasten, så fikk deltagerene en storslagen mottagelse på Fossen gård. Ved Tydal kirke møtte sogneprest Høyem opp.

Til slutt ble det servert middag i Flora, og alle var enige om at turen var både vellykket og trivelig.

Historielaget tok kontakt med kommunen om å kunne få benytte et ledig lokale for kontorarbeid, arkivering og møtested. Det er i høst inngått avtale om leie av et **kontor med arkiv**, som kan benyttes av lagets medlemmer.

Standen på langåpent ble godt besøkt. **Medlemsvervingen** fortsetter.

Et **medlemsmøte** er planlagt i november.

Redaksjonskomiteen for **Årsskriftet** melder om godt med stoff, og at det også stadig kommer flere bidragsyttere til bladet.

En stort takk til dere alle!

Veiproblem for 130 år siden

I forbindelse med Trondheims 1000-årsfeiring har interessen for gamle veier og ferdselsårer våknet. I Klæbu er det vel rimelig å tenke seg at folk på vei til eller fra Gauldalen har benyttet seg av snarveien fra Moadalen og til Målsjøen og videre til Ler. For oppsitterne i Målsjøen har dette veistykket vært et meget viktig forbindelsesledd. I et snart 130 år gammelt skriv «Til det ærede Formandskab» har Claus Olsen Maalsjø, f. 1835, etterlatt seg viktige opplysninger både om denne veiens strekning og forfatning. Hva resultatet av hans ydmyke «Anmodning» ble, er imidlertid ukjent.

«Til Klæbu Formandskab

De fleste af Formandskabets Medlemmer ere vist bekendte med, hvilken lang og besværlig Vei, der er fra Maalsjøen, til man naar Bygdeveien med Kloen.

Saaledes er det sjelden om Sommeren, man kan kjøre fuldt Læs over den dybe og trange Klodal og kommer man fra Byen har man den lange og tunge Dunderbakken igjen.

Jeg har lenge seet paa, at man med lidt Bekostning kunde undgaa disse Bakker ved at lægge Veien nedenom; men Omkostningene som er forbundet hermed har afskrækket mig saa hidtil er blevet bare med Tanken. Desuden er jo det Arbeide jeg maa udføre paa Veien saaledes som den er for at gjøre den noenlunde farbar i Sommertiden saa kostbar at jeg ingenlunde formaar mere for hvert Aar.

I den senere Tid har jeg talt med enkelte af Bygdens mest formaaende Klænd, og alle har været af den Mening at det ikke var ubilligt, om jeg fik lidt Hjælp til Omlægning av Veien i Dunderbakkene.

I Henhold hertil er det jeg underdanigst fremkommer for det ærede Formandskab med Anmodning herom. Strækningen er opstaket og maalt, og er omtrent cirka 1000 Aln, for det meste flad og kan oparbeides med

Spade og Hakke saanær som paa nogle store Stene, som maa mineres og skaffes bort.

Da nu det aarlige Arbeid paa Veien er saa byrdefuldt, som overfor nævnt, vover jeg at spørge det Ærede Formandskab om, hvorvidt det skulde være villigt til at istandsætte det oven omhandlede Veistykke for Kommunens Regning. I tilfælde af at Formandskabet ikke kan gaa med herpaa men vel i at bevilge mig et lidet Pengebidrag maa dettes Størrelse være overladt til det ærede Formandskab at bestemme.

Maalsjø den 5. Febr: 1870

Erbødigt
Claus Olsen Maalsjø

E.S.

Det bemærkes at oovennævnte Bakker er værst naar man kommer og skal fare opover, desuden vil det gjerne om Høsten være saa fuldt af Is at det er nærmest ufremkommeligt. D.S.»

SOMMERENS MATGJEST I BJØRKLIA

ÅRSMØTE 1999

Klæbuhistorielag avholder sitt årsmøte i Tanem Grendahus
onsdag den 17. mars 1999 kl. 19.00.

Vanlige årsmøtesaker.